Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2025/2127

28.10.2025

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2025/2127

av den 16 maj 2025

om det statliga stöd SA.24030 (2016/C) (f.d. N 512/2007) (f.d. 2015/NN) som Tyskland har genomfört till förmån för Abalon Hardwood Hessen GmbH

[delgivet med nr C(2025) 3022]

(Endast den tyska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ([1]) ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Den 6 september 2007 anmälde de tyska myndigheterna åtgärder i enlighet med artikel 88.3 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (nu artikel 108.3 i EUF-fördraget) som delstaten Hessen beviljat 2006 till förmån för Abalon Hardwood Hessen GmbH (*Abalon DE*) för att stödja inrättandet av ett sågverk för lövträ (statligt stöd N 512/2007). Den 6 augusti 2007 lämnade Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG (*Pollmeier*) in ett klagomål till kommissionen avseende stödet till Abalon DE.

(2) Den 21 oktober 2008 antog kommissionen beslut C(2008) 6017 slutlig ([2]) (*2008 års beslut*) och konstaterade att de åtgärder, däribland två garantier, som Tyskland anmält antingen inte utgör stöd (två garantier som beviljats av delstaten Hessen, *de två garantierna*) eller utgör befintligt stöd (övriga åtgärder i stödpaketet).

(3) Den 25 februari 2009 väckte Pollmeier talan om ogiltigförklaring av 2008 års beslut vid tribunalen, registrerad under mål nr T-89/09.

(4) I sin dom av den 17 mars 2015 ([3]) (*2015 års dom*) fann tribunalen att kommissionens underlåtenhet att pröva lagligheten av att använda en sats på 0,5 % av det garanterade beloppet för att fastställa stödinslaget i de två garantierna mot bakgrund av kommissionens tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier ([4]) (*2000 års tillkännagivande om statliga garantier*) var en indikation på att det fanns allvarliga svårigheter att avgöra om de omtvistade garantierna kunde anses utgöra stöd av mindre betydelse. Enligt tribunalen borde förekomsten av sådana svårigheter ha lett till att kommissionen inledde det formella granskningsförfarandet. Därför ogiltigförklarade tribunalen 2008 års beslut i den del där det fastställdes att de två garantierna inte utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (nu artikel 107.1 i EUF-fördraget). Tribunalen bekräftade övriga delar av beslutet.

(5) Den 26 maj 2015 överklagade både Pollmeier och delstaten Hessen 2015 års dom avseende de delar av 2008 års beslut som bekräftats av domstolen respektive avgörandet om att de båda garantierna utgjorde statligt stöd. Kommissionen överklagade inte.

([1]) EUT C 4, 6.1.2017, s. 17.
([2]) EUT C 12, 17.1.2009, s. 1. Den icke-konfidentiella versionen av beslutet är tillgänglig för allmänheten på kommissionens webbplats: https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/SA.24030.
([3]) Tribunalens dom av den 17 mars 2015, *Pollmeier Massivholz/kommissionen*, T-89/09, ECLI:EU:T:2015:153.
([4]) EGT C 71, 11.3.2000, s. 14.

(6) Eftersom de två garantierna hade verkställts innan kommissionen hade godkänt dem, registrerade kommissionen dem som icke anmält stöd (SA.24030 (2015/NN)).

(7) Tyskland överlämnade ytterligare information till kommissionen den 28 maj och den 27 juli 2015, bland annat ett expertutlåtande av professor Csoklich om stödmottagarens SMF-status (*Csoklich-rapporten*).

(8) Genom en skrivelse av den 17 februari 2016 (*beslutet om att inleda förfarandet*) underrättade kommissionen Tyskland om att den hade inlett det förfarande som anges i artikel 108.2 i EUF-fördraget för att fastställa om de två garantierna var förenliga med den inre marknaden.

(9) Den 19 februari 2016 begärde Tyskland att kommissionen skulle skjuta upp sin formella granskning till dess att domstolen hade avgjort överklagandena. Den 24 februari 2016 samtyckte kommissionen till att förlänga tidsfristen för att inkomma med synpunkter till dagen efter avgörandena i överklagandena.

(10) Domstolen avvisade de två överklagandena genom beslut av den 14 juli 2016 ([5]) och dom av den 12 oktober 2016 ([6]).

(11) Den 12 oktober 2016 och den 11 november 2016 lämnade Tyskland in sina synpunkter till kommissionen.

(12) Den 6 januari 2017 offentliggjorde kommissionen beslutet om att inleda förfarandet i *Europeiska unionens officiella tidning* ([7]) och uppmanade berörda parter att lämna synpunkter.

(13) Kommissionen mottog synpunkter från Pollmeier den 6 februari 2017 och vidarebefordrade dem till Tyskland för kommentarer. Tyskland lämnade sina synpunkter den 27 mars 2017.

(14) Den 8 maj 2017, den 14 juni 2017, den 5 december 2017 och den 26 februari 2018 begärde kommissionens avdelningar att Tyskland skulle lämna ytterligare upplysningar, vilket Tyskland gjorde den 24 maj 2017, den 21 juni 2017, den 12 december 2017 och den 26 mars 2018.

(15) Den 22 november 2018 anordnades ett möte mellan kommissionens avdelningar och företrädare för Pollmeier.

(16) Den 17 februari 2020 begärde kommissionen ytterligare information från Tyskland, som lämnades in den 9 mars 2020. Den 8 december 2022 begärde kommissionens avdelningar ytterligare information från Tyskland om beräkningen av bruttobidragsekvivalenten för stödet i de två garantierna, som lämnades in den 8 februari 2023.

2. DETALJERAD BESKRIVNING AV DE TVÅ GARANTIERNA

2.1 Syftet med de två garantierna

(17) Genom att stödja Abalon DE:s investering i ett sågverk för lövträ 2006 syftade delstaten Hessen och Tyskland till att främja och underlätta den regionala utvecklingen i området Schwalm-Eder. Detta Nuts III-område var berättigat till regionalstöd enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget enligt den tillämpliga regionalstödskartan för Tyskland 2004–2006 ([8]). Det tillämpliga taket för investeringsstöd i området var 18 % för stora företag och, i enlighet med punkt 4.9 i 1998 års riktlinjer för regionalstöd ([9]) (*1998 års riktlinjer*), 28 % för små och medelstora företag.

([5]) Domstolens beslut av den 14 juli 2016, Pollmeier Massivholz/kommissionen, C-246/15/P, ECLI:EU:C:2016:568.
([6]) Domstolens dom av den 12 oktober 2016, Land Hessen/Pollmeier Massivholz, C-242/15 P, ECLI:EU:C:2016:765.
([7]) Se fotnot 1.
([8]) Kommissionens beslut C(2003) 904 slutlig av den 2 april 2003 om statligt stöd N 641/2002 – Regionalstödskarta för Tyskland 2004–2006 (EUT C 186, 6.8.2003, s. 18). Den icke-konfidentiella versionen av beslutet är tillgänglig för allmänheten på kommissionens webbplats: https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/SA.14304.
([9]) Riktlinjer för statligt regionalstöd (EGT C 74, 10.3.1998, s. 9).

2.2 De två garantierna

(18) Den 28 december 2006, som en del av ett större stödpaket ([10]), beviljade Investitionsbank Hessen (en offentligrättslig enhet (*Anstalt des öffentlichen Rechts*) som till 50 % ägs av delstaten Hessen och till 50 % av Landesbank Hessen-Thüringen, en annan offentligrättslig enhet), för räkning och på uppdrag av (*im Namen und im Auftrag*) Hessens finansministerium, två garantier för att täcka två lån som beviljats av ett konsortium bestående av tre banker, Kreissparkasse Schwalm-Eder (*KSK*), Landesbank Hessen-Thüringen (*Helaba*) och Raiffeisenzentralbank Österreich AG (*RZB*), till förmån för Abalon DE:

a) En garanti med en löptid på tio år som täcker 70 % av ett investeringslån (*Investitionskredit*) på 19,5 miljoner euro (motsvarande en initial riskexponering på 13,65 miljoner euro, som gradvis minskades under de följande åren ([11])) (*investeringslånegarantin*). Lånet hade en löptid på tio år med återbetalning i halvårsvisa delbetalningar ([12]).

b) En garanti med en löptid på fem år (till och med den 31 december 2012) för en kontokredit på upp till 10 miljoner euro för att täcka behovet av rörelsekapital (rörelsekapitallån, *Betriebsmittelkredit*, dvs. lån som tas för att finansiera ett företags dagliga verksamhet) (*garantin för rörelsekapitallån*). Under det första året var garantitäckningen 50 %, under de följande åren minskades den gradvis ([13]).

I båda fallen betalade Abalon DE en årlig garantiavgift på 1 % på de utestående garanterade beloppen. Abalon DE betalade ränta på de underliggande lånen (kreditriskmarginal på 225 baspunkter, utöver 6-månaders Euriborräntan).

(19) Under granskningen av låneansökan bedömde de långivande bankerna kreditvärdigheten hos Abalon DE. KSK, Helaba och RZB tilldelade Abalon DE en betygskategori som motsvarade en årlig andel fallissemang på 2 %, 1,32 % respektive 0,832 %.

(20) Genom konsortiestrukturen tillhandahöll RZB 50 % och de två andra bankerna vardera 25 % av vart och ett av de två lånen.

2.3 Rättslig grund och stödbeviljande myndighet

(21) Den nationella rättsliga grunden för de två garantierna är skrivelsen av den 28 december 2006 från Investitionsbank Hessen till Abalon DE och delstaten Hessens riktlinjer från 2006 för garantier till industrisektorn (*Richtlinien für die Übernahme von Bürgschaften und Garantien durch das Land Hessen für die gewerbliche Wirtschaft*) ([14]). Enligt Tyskland beviljades dessa garantier i enlighet med bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 69/2001 ([15]) (*2001 års förordning om stöd av mindre betydelse*).

(22) Den stödbeviljande myndigheten var Hessens finansministerium.

2.4 Stödmottagaren

(23) Stödmottagaren Abalon DE är ett företag som bildades den 5 december 2006, registrerat vid *Amtsgericht* Marburg (distriktsdomstolen i Marburg), med säte i Schwalmstadt (Hessen, Tyskland). Företaget tillverkar, säljer och distribuerar bokträprodukter över hela världen.

([10]) Detta stödpaket anmäldes under statligt stöd N 512/2007. Stödpaketet bestod av ett regionalt investeringsbidrag på 4,5 miljoner euro (baserat på stödordningen N 642/2002 – Förbundsstatens och delstaternas gemensamma initiativ för förbättring av den regionala näringsstrukturen) och de två garantierna i fråga.

([11]) Garantitäckningen minskades halvårsvis från och med 2010: 2010 minskades den med 350 000 euro, 2011 och 2012 med 875 000 euro, 2013 med 1,05 miljoner euro och från och med 2014 med 1,225 miljoner euro.

([12]) Återbetalning av lån: halvårsvisa avbetalningar, första betalningen 2010 på 500 000 euro, under 2011 och 2012 på 1,25 miljoner euro, under 2013 på 1,5 miljoner euro, under 2014, 2015 och 2016 på 1,75 miljoner euro, sista avbetalning på 1,75 miljoner euro den 31 december 2016.

([13]) Den 31 december 2009 minskades beloppet med 500 000 euro, den 31 december 2010 med 1 miljon euro, den 31 december 2011 med 1,5 miljoner euro och den 31 december 2012 med 2 miljoner euro.

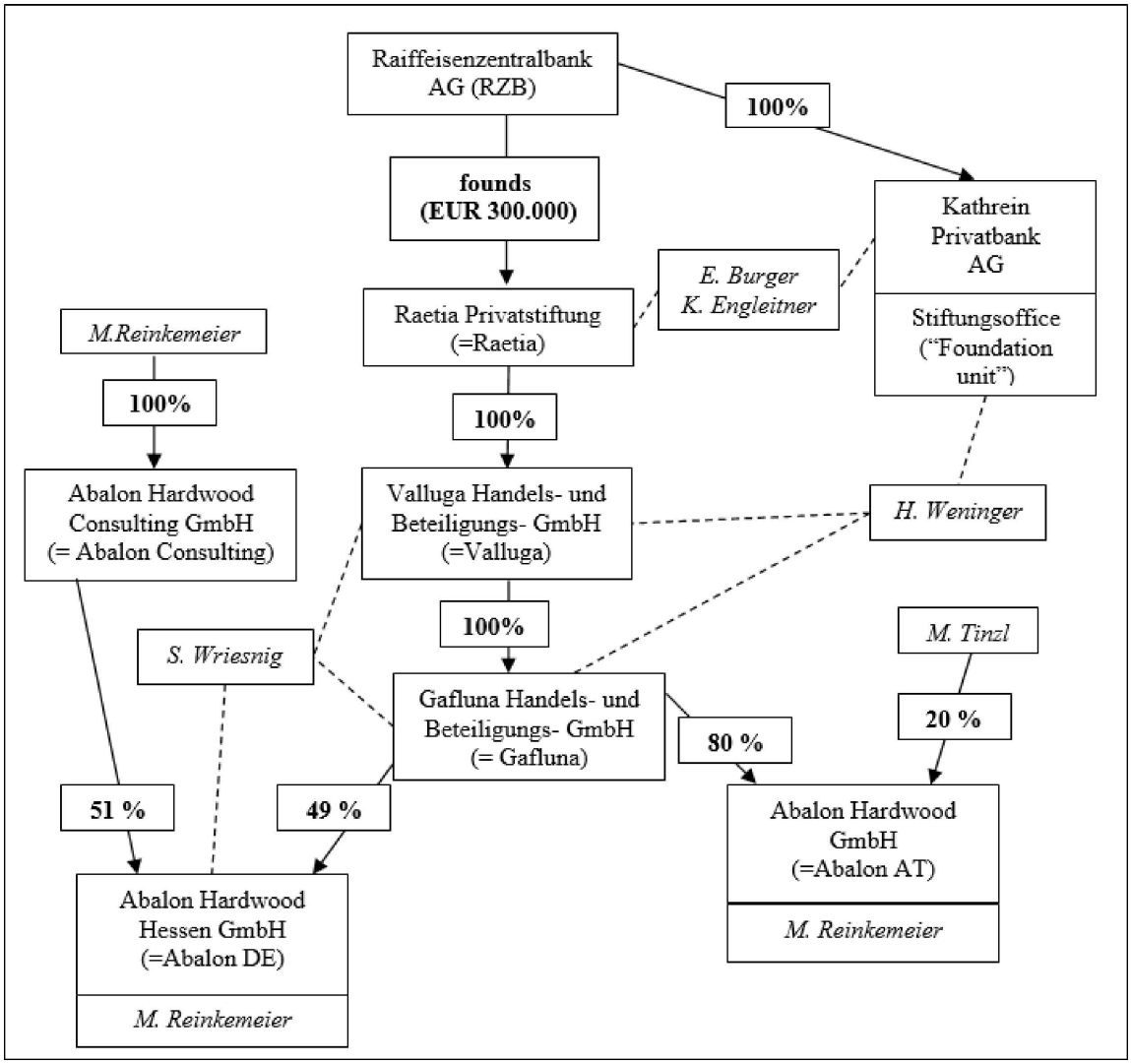
([14]) Hessens officiella tidning (*Staatsanzeiger für das Land Hessen*) nr 30, 24.7.2006, s. 1587.

([15]) Kommissionens förordning (EG) nr 69/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse (EGT L 10, 13.1.2001, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/69/oj).

(24) När de två garantierna utfärdades den 28 december 2006 ägdes Abalon Hardwood Consulting GmbH (*Abalon Consulting*) av Manfred Reinkemeier. Abalon Consulting ägde 51 % av aktierna i Abalon DE. Gafluna Handels- und Beteiligungsgesellschaft mbH (*Gafluna*) ägde 49 % av aktierna i Abalon DE och motsvarande rösträtter. Gafluna ägde också 80 % av Abalon Hardwood GmbH i Österrike (*Abalon AT*). Gafluna är ett helägt dotterbolag till Valluga Handels- und Beteiligungsgesellschaft mbH (*Valluga*). Valluga är ett helägt dotterbolag till Raetia Privatstiftung (*Raetia*), en stiftelse som bildades av RZB den 11 juni 2001.

(25) RZB har ett helägt dotterbolag, Kathrein Privatbank AG (*Kathreinbank*), som enligt egen uppgift är specialiserat på att erbjuda tjänster för att inrätta och driva privata stiftelser ([16]). Under 2006 var Ernst Burger och Kurt Engleitner ledamöter i Kathreinbanks tillsynsstyrelse (*Aufsichtsrat*) och i Raetias styrelse bestående av tre personer (*Stiftungsvorstand*) (den tredje ledamoten var Karl Pistotnik). Heinrich Weninger ansvarade 2006 för Kathreinbanks stiftelseenhet (*Stiftungsoffice*), som ger kunder råd om hur man inrättar stiftelser och andra frågor som rör stiftelser. Han var samtidigt en av de verkställande direktörerna (*Geschäftsführer*) för Valluga och Gafluna. Manfred Reinkemeier var verkställande direktör för både Abalon DE och Abalon AT.

(26) Ovanstående struktur presenteras nedan:

([16]) Enligt Kathreinbanks webbplats är banken särskilt specialiserad på entreprenörers, entreprenörsfamiljers och privata stiftelsers behov. Deras tjänsteutbud omfattar alla tjänster som är viktiga för dessa kunder. Detta inkluderar rådgivning om att inrätta och driva en stiftelse (*"Die Kathrein Privatbank hat sich in besonderem Maße auf die Bedürfnisse von Unternehmern, Unternehmerfamilien und Privatstiftungen spezialisiert. Unser Leistungsspektrum umfasst alle für diese Klientel wichtigen Dienstleistungen: Dazu zählen die Beratung bei Gründung und Führung einer Stiftung, …"*), se Kathreinbanks webbplats, hämtad den 4 september 2019, https://www.kathrein.at/en/?+Die-Privatbank+&id=2500,,1001311.

2.5 **Skäl till att inleda det formella granskningsförfarandet**

(27) I sitt beslut om att inleda förfarandet gjorde kommissionen en preliminär bedömning av de två garantierna och uttryckte tvivel om deras förenlighet med den inre marknaden.

2.5.1 *Förekomsten av stöd*

(28) Kommissionen fastställde preliminärt att de två garantierna utgjorde statligt stöd, såvida de inte kunde betraktas som stöd av mindre betydelse. Den ansåg dock preliminärt att de två garantierna inte uppfyllde de relevanta kraven i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 ([17]) (*2013 års förordning om stöd av mindre betydelse*). Kommissionen undersökte därefter om garantierna, i enlighet med övergångsbestämmelserna i artikel 7 i 2013 års förordning om stöd av mindre betydelse, kunde omfattas av 2001 års förordning om stöd av mindre betydelse, med tillämpning av metoden i punkt 3.2 första stycket andra strecksatsen i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier ([18]), som tribunalen i punkterna 167, 175 och 186 i 2015 års dom funnit utgöra en del av den relevanta rättsliga ramen inom vilken kommissionen var skyldig att bedöma de aktuella garantierna. På grundval av en högsta andel fallissemang (värsta tänkbara scenario för de tre bankerna) på 2 % och en årlig garantiavgift på 1 % drog kommissionen slutsatsen att de resulterande stödinslagen både i kombination och för var och en av de enskilda garantierna överskred tröskelvärdet på 100 000 euro som fastställs i 2001 års förordning om stöd av mindre betydelse. Kommissionen uttryckte därför tvivel om att 2013 års och 2001 års förordningar om stöd av mindre betydelse var tillämpliga och ansåg därför preliminärt att de två garantierna, både var för sig och tillsammans, utgjorde statligt stöd.

2.5.2 *Laglighet*

(29) För att fastställa lagligheten av stödet i form av de två garantierna bedömde kommissionen om var och en av dessa garantier omfattas av en förordning som undantar stödet från anmälningsskyldigheten.

(30) När det gäller garantin för rörelsekapitallån konstaterade kommissionen att dess syfte är att ge Abalon DE driftsstöd. Kommissionen drog preliminärt slutsatsen att sådant driftsstöd varken var förenligt med artikel 15 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 ([19]) (*2014 års allmänna gruppundantagsförordning*) om regionalstöd eller med artikel 22 i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning om startstöd.

(31) Kommissionen drog vidare preliminärt slutsatsen att sådant driftsstöd inte var förenligt med tidigare gruppundantag (som enligt artikel 58 i 2014 års gruppundantagsförordning kan vara tillämpliga på individuellt stöd som genomförts före ikraftträdandet av 2014 års gruppundantagsförordning om villkoren i 2014 års gruppundantagsförordning inte var uppfyllda).

(32) Kommissionen hyste därför tvivel om huruvida stödet i form av garantin för rörelsekapitallån var förenligt stöd som undantagits från anmälningsskyldigheten.

(33) När det gäller investeringslånegarantin ansåg kommissionen preliminärt att den i princip kunde förklaras retroaktivt förenlig och undantas från anmälningsskyldigheten i enlighet med artikel 58 i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning och undantaget i artikel 14 i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning (regionalt investeringsstöd) om Abalon DE utgjorde ett litet eller medelstort företag.

(34) Eftersom kommissionen ansåg att de uppgifter som Tyskland lämnat om Abalon DE:s SMF-status var ofullständiga, kunde den inte dra några slutsatser om företagets status. Kommissionen hyste därför tvivel om huruvida den enskilda investeringslånegarantin var förenligt stöd som undantogs från anmälningsskyldigheten enligt 2014 års allmänna gruppundantagsförordning eller enligt kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 ([20]) (*förordningen om gruppundantag för små och medelstora företag*), som var tillämplig vid tidpunkten för beviljandet av de två garantierna.

([17]) Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1407/oj).

([18]) ”För lånegarantier kan den kontanta bidragsekvivalenten under ett givet år antingen […] beräknas som skillnaden mellan a) summan av utestående garantier multiplicerad med riskfaktorn (sannolikheten för att garantierna behöver infrias) och b) eventuella betalda premier, dvs.: (garantibelopp × riskfaktor) – premie […].”

([19]) Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj).

([20]) Kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag (EGT L 10, 13.1.2001, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/70/oj).

(35) Kommissionen kunde därför inte dra slutsatsen att de två garantierna var undantagna enligt 2014 års allmänna gruppundantagsförordning eller någon annan undantagsförordning som gällde vid tidpunkten för beviljandet av de två garantierna.

2.5.3 *Förenlighet med den inre marknaden*

(36) Eftersom de två garantierna inte var undantagna från anmälningsskyldigheten och vid första påseendet utgjorde regionalstöd, bedömde kommissionen deras förenlighet med den inre marknaden enligt 1998 års tillämpliga riktlinjer.

(37) När det gäller investeringslånegarantin fann kommissionen att investeringsstödet för etablering av en ny verksamhet i området Schwalm-Eder, i enlighet med den tillämpliga regionalstödskartan för Tyskland, inte fick överstiga en stödnivå på 18 % för stora företag och 28 % för små och medelstora företag. Eftersom Abalon DE redan 2006 hade erhållit ett direktbidrag på 4,5 miljoner euro för en investering på 26 miljoner euro ([21]), upp till stödtaket på 18 % för stora företag, kunde garantin (eller åtminstone en del av den) för investeringslånet endast vara förenlig med den inre marknaden om Abalon DE kunde betraktas som ett litet eller medelstort företag och därmed omfattas av den högre stödnivån. Under 2006 tillämpade Tyskland inte den högre stödnivån på Abalon DE. I sitt beslut om att inleda förfarandet kunde kommissionen inte dra slutsatsen att de uppgifter som Tyskland lämnat om Abalon DE:s SMF-status gjorde det möjligt att med säkerhet utesluta att Abalon DE var ett stort företag när garantierna utfärdades. Kommissionen lämnade frågan om huruvida Abalon DE var ett litet eller medelstort företag öppen och uttryckte därför tvivel om huruvida stödet i form av investeringslånegarantin var förenligt med den inre marknaden.

(38) Kommissionen ifrågasatte också förenligheten med den inre marknaden av garantin för rörelsekapitallån, eftersom 1998 års riktlinjer inte tillät att driftsstöd förklarades förenligt med den inre marknaden i ett område som är berättigat till regionalstöd enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget, vilket är fallet med området Schwalm-Eder.

3. SYNPUNKTER SOM INKOMMIT UNDER DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET

(39) Kommissionen har mottagit synpunkter från Tyskland och Pollmeier.

3.1 Första synpunkterna från Tyskland

(40) Den 12 oktober 2016 lämnade Tyskland ett expertutlåtande om Abalon DE:s SMF-status, utarbetat av Hollstein & Partner mbB Steuerberatungsgesellschaft den 28 september 2016 (*Hollstein-rapporten*). I Hollstein-rapporten slås fast att Abalon DE var ett litet eller medelstort företag under åren 2006–2015, eftersom företaget under den perioden inte överskred något av de tre tak som fastställs i artikel 2.1 i bilaga I till kommissionens rekommendation 2003/361/EG ([22]) (*SMF-rekommendationen,* bilaga I kallas *bilaga I till SMF-rekommendationen*) för att betraktas som ett litet eller medelstort företag, dvs. med färre än 250 anställda, en maximal årsomsättning på 50 miljoner euro och en maximal balansomslutning på 43 miljoner euro. I Hollstein-rapporten konstateras att denna slutsats gäller oavsett om Abalon DE betraktas för sig eller som en del av en större grupp av enheter som, utöver Abalon DE, skulle omfatta Abalon Consulting (inklusive dess anknutna företag och partnerföretag i den mening som avses i artikel 3.2 och 3.3 i bilaga I till SMF-rekommendationen), Valluga, Gafluna, Abalon AT och Raetia. Till exempel hade den större gruppen 2006 (vid tidpunkten för beviljandet) 46 anställda, en årsomsättning på 8,976 miljoner euro och en balansomslutning på 10,569 miljoner euro.

(41) Tyskland anser dessutom att Abalon DE vid tidpunkten för beviljandet av de två garantierna var ett nystartat litet företag i den mening som avses i SMF-rekommendationen. Tyskland anser att Abalon DE skulle ha haft de nackdelar som är typiska för nystartade företag (t.ex. problem med tillgång till finansiering) om de två garantierna i fråga inte hade beviljats och att Abalon DE inte skulle ha grundats utan stödet genom de aktuella garantierna. Slutligen hävdar Tyskland att de två garantierna inte har någon negativ inverkan på handeln mellan medlemsstaterna, eftersom marknaden för råvaruanskaffning var ganska lokal.

([21]) För förvärv av moderna sågmaskiner, byggnader och mark, se skäl 10 i 2008 års beslut.

([22]) Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36; ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

3.2 **Synpunkter från Pollmeier**

3.2.1 *Stöd som överstiger tröskelvärdet i 2001 års förordning om stöd av mindre betydelse*

(42) Pollmeier stöder kommissionens slutsatser i beslutet om att inleda förfarandet att de två garantierna inte kan betraktas som stöd av mindre betydelse enligt bestämmelserna i 2001 års förordning om stöd av mindre betydelse.

(43) Pollmeier hävdar att den metod som anges i punkt 3.2 första stycket första strecksatsen i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier ska tillämpas för att beräkna det stödinslag som ingår i de två garantierna. Enligt denna metod kan ”[…] den kontanta bidragsekvivalenten [för lånegarantier] under ett givet år […] beräknas på samma sätt som bidragsekvivalenten för ett räntesubventionerat lån sedan de inbetalda premierna först har dragits av, varvid räntesubventionen utgörs av skillnaden mellan marknadsräntan och den räntesats som erhållits tack vare den statliga garantin […]”. Enligt Pollmeier gynnades Abalon DE av en fördelaktig kreditvärdering endast på grund av sin anknytning till Raetia och RZB. Dessutom borde kreditrisken för Abalon DE ha varit högre än den kreditrisk på 2 % som KSK tillskrev företaget, i den mån punkt 3.3 i 2008 års tillkännagivande om statliga garantier ([23]) fastställer en säkerhetsavgift på 3,8 % för nystartade små och medelstora företag.

3.2.2 *Inget undantag enligt 2014 års allmänna gruppundantagsförordning eller enligt förordningen om gruppundantag för små och medelstora företag*

(44) Pollmeier stöder resonemanget i beslutet om att inleda förfarandet att garantin för rörelsekapitallånet varken kan omfattas av ett gruppundantag enligt 2014 års allmänna gruppundantagsförordning eller enligt förordningen om gruppundantag för små och medelstora företag.

(45) Enligt Pollmeier omfattas investeringslånegarantin varken av undantaget i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning eller av förordningen om gruppundantag för små och medelstora företag. Abalon DE uppfyllde inte kraven för att betraktas som ett litet eller medelstort företag 2006, eftersom Abalon DE ingick i en grupp av anknutna företag och partnerföretag i den mening som avses i artikel 3.2 och 3.3 i bilaga I till SMF-rekommendationen.

3.2.3 *Abalon DE som en del av en grupp av anknutna företag, däribland RZB*

(46) När det gäller SMF-statusen hävdar Pollmeier att Abalon DE vid tidpunkten för beviljandet av de två garantierna ingick i en grupp av anknutna företag, däribland RZB, och att de relevanta tröskelvärdena för små och medelstora företag överskreds på gruppnivå.

3.2.3.1 Abalon DE knutet till Raetia

(47) För det första hävdar Pollmeier att Abalon DE och Raetia vid tidpunkten för beviljandet av de två garantierna var knutna till varandra i den mening som avses i artikel 3.3 i bilaga I till SMF-rekommendationen. Raetia ägde 100 % av Valluga, som ägde 100 % av Gafluna, som utövade ett bestämmande inflytande (i den mening som avses i artikel 3.3 första stycket led c i bilaga I till SMF-rekommendationen) över Abalon DE, även om det endast innehade 49 % av aktierna i Abalon DE. På den senare punkten hävdar Pollmeier att rätten att utöva ett bestämmande inflytande är tillräcklig, så att det inte krävs att ett sådant inflytande faktiskt utövas.

(48) Pollmeier framhåller att enligt artikel 5.2 i Abalon DE:s bolagsordning (*Gesellschaftsvertrag*) av den 5 december 2006 har båda aktieägarna (Abalon Consulting och Gafluna) rätt att utse en verkställande direktör (*Entsendungsrecht*).

(49) Pollmeier hävdar vidare att enligt artikel 7 i Abalon DE:s bolagsordning måste vissa viktiga affärsbeslut av Abalon DE godkännas av dess rådgivande kommitté (*Beirat*) (vars ledamöter utses på lika villkor av Manfred Reinkemeier och Gafluna).

3.2.3.2 Abalon DE knutet till RZB

(50) För det andra hävdar Pollmeier att Abalon DE under 2006 också var knutet till RZB i den mening som avses i artikel 3.3 i bilaga I till SMF-rekommendationen. Enligt Pollmeier var Raetia, Valluga och Gafluna ett instrument för RZB att investera i andra företag, särskilt i sina egna låntagare, eftersom Raetia bildades av RZB och på grund av de nära personliga banden (*personelle Verflechtungen*) mellan RZB och Raetia och dess dotterbolag.

([23]) Kommissionens tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier (EUT C 155, 20.6.2008, s. 10).

(51) Av Raetias stiftelseurkund (*Stiftungsurkunde*) av den 11 juni 2001 framgår att RZB tillsköt totalt 300 000 euro i startkapital till Raetia.

(52) Pollmeier hänvisar till direkta och indirekta förbindelser mellan RZB och Raetia genom fysiska personer vid tidpunkten för beviljandet av de två garantierna. I synnerhet hade ledamöterna i Raetias styrelse (Ernst Burger, Kurt Engleitner och Karl Pistotnik) befattningar i företag som ägdes av RZB, särskilt Kathreinbank. Även Vallugas och Gaflunas verkställande direktörer (Heinrich Weninger och Siegfried Wriesnig) hade 2006 befattningar i företag som ägdes av RZB.

(53) Pollmeier anser att bevisningen bekräftar att de olika berörda företagen, från Abalon DE till RZB, var anknutna företag på grundval av artikel 3.3 första och fjärde stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen, såsom den tolkats av domstolen, särskilt i HaTeFo-domen ([24]). Detta bekräftas av det faktum att Gafluna, Valluga och Kathreinbank har sitt säte på samma adress i Wien, Österrike.

3.2.3.3 Abalon DE uppfyllde inte kriterierna för små och medelstora företag

(54) Pollmeier hävdar att Abalon DE därför inte kan betraktas som ett litet eller medelstort företag, eftersom tröskelvärdena överskrids om RZB beaktas.

(55) Slutligen betonar Pollmeier att Abalon DE:s SMF-status inte kan fastställas på grundval av andra kriterier än de som fastställs i SMF-rekommendationen. Ett undantag från dessa kriterier skulle endast vara möjligt om Abalon DE hade nackdelar som är typiska för små och medelstora företag, men förekomsten av sådana nackdelar kan uteslutas på grund av företagets anknytning till RZB ([25]).

3.2.4 *Ingen förenlighet med den inre marknaden*

(56) Pollmeier anser att garantin för rörelsekapitallån utgör driftsstöd som inte kan förklaras förenligt med den inre marknaden enligt 1998 års riktlinjer. Dessutom är Abalon DE inte berättigat till startstöd till ett litet företag, eftersom det inte uppfyller kraven för att betraktas som ett litet eller medelstort företag. Garantin för rörelsekapitallån kan därför inte förklaras förenlig med den inre marknaden som startstöd.

(57) Enligt Pollmeier gäller taket för investeringsstöd på 18 % (som gäller för stora företag) för Abalon DE, och Abalon DE kan inte dra nytta av bonusen för små och medelstora företag eftersom det inte är ett sådant företag. Detta innebär att investeringslånegarantin inte kan anses vara förenlig med den inre marknaden eftersom taket redan överskrids av det stöd som beviljades 2006. Pollmeier hävdar dessutom att de två garantierna inte var villkorade av att investeringen skulle upprätthållas under minst fem år, vilket krävs enligt punkt 4.10 i 1998 års riktlinjer.

3.3 **Tysklands kommentarer till Pollmeiers synpunkter**

3.3.1 *Schablonmässig beräkning av stödbeloppet för de båda garantierna på grundval av 0,5 %-metoden*

(58) Enligt Tyskland föreskriver punkt 3.2 i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier inte tillämpningen av en viss beräkningsmetod, eftersom den hänvisar till tre beräkningsmetoder och den första metoden endast betecknas som en metod som är tillämplig ”i princip”. Dessutom finns det ingen fast rättspraxis som pekar på en föredragen beräkningsmetod.

(59) Tyskland hävdar att den metod som nämns i punkt 3.2 första stycket tredje strecksatsen i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier ska tillämpas, dvs. att stödinslaget ska ”beräknas med någon annan objektivt berättigad och allmänt accepterad metod”. Tyskland anser att mot bakgrund av den otillräckliga tillgången till uppgifter och med hänsyn till principerna om rättssäkerhet, rättslig förväntan och icke-diskriminering utgör den schablonmässiga beräkningen på grundval av 0,5 %-metoden (som tillämpades i 2008 års beslut för att fastställa stödbeloppet) en sådan objektivt berättigad och allmänt accepterad metod.

([24]) Domstolens dom av den 27 februari 2014, HaTeFo/Finanzamt Haldensleben, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114.
([25]) Pollmeier hänvisar i detta avseende till domstolens dom av den 29 april 2004, Italien/kommissionen, C-91/01, ECLI:EU:C:2004:244, punkt 54.

(60) Tyskland hävdar att tribunalen i sin dom från 2015 att kommissionen i sitt beslut från 2008 hade underlåtit att bedöma varför en schablonsats på 0,5 % var förenlig med punkt 3.2 i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier, men inte hade uttalat sig om lagligheten av en sådan metod. Kommissionen skulle därför, med stöd av sin omfattande skönsmässiga befogenhet, ha rätt att tillämpa 0,5 %-metoden i detta fall.

(61) Tyskland hävdar därför att den sammanlagda fördelen av de båda garantierna enligt denna metod uppgår till 93 250 euro och därmed ligger under tröskelvärdet på 100 000 euro för stöd av mindre betydelse som fastställs i artikel 2.2 i 2001 års förordning om stöd av mindre betydelse. Varken investeringslånegarantin eller garantin för rörelsekapitallån kan därför betraktas som statligt stöd.

3.3.2 *Gruppundantag enligt 2014 års allmänna gruppundantagsförordning*

(62) Tyskland framförde ett subsidiärt argument avseende investeringslånegarantin för det fall att den metod som nämns i punkt 3.2 första stycket tredje strecksatsen i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier inte tillämpades. Enligt Tyskland skulle det stödinslag som ingår i investeringslånet uppgå till 2,3 miljoner euro om man tillämpade den säkerhetsavgift på 3,8 % som fastställs i punkt 3.3 i 2008 års tillkännagivande om statliga garantier för garantier till nystartade små och medelstora företag om vilka det inte finns några tidigare kreditupplysningar. Detta belopp skulle ligga inom gränserna för artikel 14 i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning och skulle därmed vara förenligt med den inre marknaden och undantaget från anmälningsskyldigheten.

3.3.3 *Kriterierna för små och medelstora företag är uppfyllda oavsett om det finns en förbindelse mellan de berörda företagen (utom RZB)*

(63) Enligt Tyskland, vilket framgår av Hollstein-rapporten (skäl 40), skulle Abalon DE uppfylla kraven för att betraktas som ett litet eller medelstort företag, dvs. det skulle inte överskrida tröskelvärdena i artikel 2.1 i bilaga I till SMF-rekommendationen, även om Abalon Consulting, Abalon AT, Gafluna, Valluga och Raetia inkluderades i beräkningen. Det faktum att Siegfried Wriesnig vid tidpunkten för de två garantiernas utfärdande hade varit verkställande direktör för Gafluna sedan 2001, verkställande direktör för Valluga sedan 2001 och ledamot i Abalon DE:s rådgivande kommitté (*Beirat*) sedan 2004 skulle därför vara irrelevant vid bedömningen av om Abalon DE var ett litet eller medelstort företag.

(64) Tyskland hävdar också att kommissionen i 2008 års beslut fann att Gafluna, Abalon DE, Valluga och Raetia endast var partnerföretag i den mening som avses i artikel 3.2 i bilaga I till SMF-rekommendationen. Enligt Tyskland har denna påstådda slutsats blivit rättsligt bindande genom 2015 års dom ([26]). Tyskland medger dock att man för enkelhetens skull också kan anta att dessa företag var anknutna företag och inte bara partnerföretag.

3.3.4 *Abalon DE utgjorde ett litet eller medelstort företag som inte var anknutet till RZB*

(65) Tyskland medger att Abalon DE inte skulle kunna betraktas som ett litet eller medelstort företag om det var direkt eller indirekt knutet till RZB. Tyskland uppger att RZB hade cirka 55 000 anställda 2006 och att dess årliga balansomslutning vid utgången av 2006 uppgick till cirka 115 miljarder euro. Tyskland anser dock att det inte finns några sådana förbindelser.

(66) När det gäller förbindelserna mellan RZB/Raetia och Abalon DE eller dess aktieägare via enskilda personer påpekar Tyskland att denna argumentation har framförts av Pollmeier nästan tio år efter det att klagomålet lämnades in och anser därför att argumentet ska avvisas på grund av att dessa frågor har framförts för sent.

3.3.4.1 Ingen anknytning i den mening som avses i artikel 3.3 första stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen

(67) Enligt Tyskland leder det faktum att RZB är stiftare av Raetia inte till slutsatsen att RZB och Abalon DE är anknutna företag i den mening som avses i artikel 3.3 första stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen. Enligt Tyskland framgår det av Csoklich-rapporten (skäl 7) att Raetias stiftare RZB inte har någon rätt att påverka Raetias eller dess anknutna företags affärsbeslut.

([26]) Domen från 2015, punkterna 122, 124, 128 och 138 f.

(68) Enligt denna rapport är ett karakteristiskt drag hos den österrikiska ”privata stiftelsen” att den är helt åtskild från och juridiskt oberoende av stiftaren. Stiftaren har endast de rättigheter som uttryckligen anges i stiftelseurkunden. Raetias stiftelseurkund visar att RZB praktiskt taget inte har något inflytande över stiftelsens förvaltning (*Trennungsprinzip*). Tyskland framhåller särskilt att stiftelseurkunden inte ger RZB rätt att godkänna Raetias beslut (*Zustimmungsvorbehalte*) och inte heller ger RZB befogenhet att ge Raetia anvisningar (*Weisungsrechte*). Det följer av detta att Raetias styrelse är helt oberoende av stiftaren. Det finns inget indirekt inflytande, till exempel genom en rätt att avsätta stiftelsens styrelse. Att stiftelsens styrelse är oberoende av stiftaren är uttryckligen fastställt i stiftelseurkunden. Tyskland påpekar att RZB inte ens har utnyttjat den rättsliga möjligheten att förbehålla sig en återkallanderätt (*Widerrufsrecht*, dvs. möjligheten att återkalla stiftelsen). Eftersom RZB:s rätt att ändra (stiftelseurkunden) enligt stiftelseurkunden endast kan åberopas i undantagsfall, kan stiftaren inte motsätta sig beslut som strider mot stiftarens intressen. Alla ändringar som skulle ge RZB direkt eller indirekt inflytande över Raetia är uttryckligen uteslutna.

3.3.4.2 Ingen anknytning i den mening som avses i artikel 3.3 fjärde stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen

(69) Tyskland uppger vidare att varken Abalon DE, Raetia eller något av dess dotterbolag är knutna till RZB i den mening som avses i artikel 3.3 fjärde stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen ([27]) genom ”förbindelser via en fysisk person eller en grupp fysiska personer i samverkan”. Tyskland medger att enligt rättspraxis ska företag som formellt inte har någon av de förbindelser som avses i artikel 3.3 första stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen ovan, men som ”på grund av den roll som en fysisk person eller en grupp av fysiska personer i samverkan spelar, utgör en enda ekonomisk enhet, också ska betraktas som anknutna företag i den mening som avses i den bestämmelsen, eftersom de helt eller delvis bedriver sin verksamhet på samma eller angränsande marknader” ([28]).

(70) Tyskland anser dock att kriterierna i HaTeFo-domen om begreppet enda ekonomisk enhet inte är uppfyllda, eftersom RZB inte är verksamt på samma (eller en angränsande) marknad som Abalon DE, Abalon Consulting, Abalon AT, Gafluna, Valluga och Raetia. Det faktum att RZB beviljade lån och garantier till företag som är verksamma på trämarknaden innebär inte att RZB självt är verksamt på den marknaden. Därför är villkoret i artikel 3.3 fjärde stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen inte uppfyllt.

(71) Dessutom anser Tyskland att det inte föreligger någon ”enda ekonomisk enhet” eftersom det inte finns några förbindelser mellan RZB:s personal och personalen hos Abalon DE/Gafluna/Raetia som gör det möjligt för dem att utöva inflytande över de aktuella företagens affärsbeslut. Av samma skäl skulle samma slutsats dras även på grundval av definitionen av kontroll i punkt 16 i kommissionens konsoliderade tillkännagivande om behörighet enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer ([29]).

(72) Enligt Tysklands uppfattning bevisar inte det faktum att vissa av de berörda enheterna har sitt säte på samma adress att det finns förbindelser mellan dessa enheter eller någon möjlighet att påverka affärsbeslut.

3.3.5 *Nackdelar som är typiska för små och medelstora företag*

(73) Tyskland hävdar att det inte alltid är nödvändigt att bevisa förekomsten av nackdelar som är typiska för små och medelstora företag för att ett företag ska kunna betraktas som ett sådant om de formella kriterierna i bilaga I till SMF-rekommendationen är uppfyllda. I detta fall finns det därför inget behov av att bevisa att Abalon DE hade nackdelar som är typiska för små och medelstora företag. Tyskland hävdar i alla händelser att Abalon DE har haft de typiska nackdelar som drabbar små och medelstora företag och vidhåller att utan de två beviljade garantierna skulle tillgången till finansiering ha varit osäker, vilket är typiskt för små och medelstora företag. Enligt Tyskland skulle Abalon DE inte ha bildats utan de två garantierna. Dessutom framhöll klaganden själv att Abalon DE hade en ansträngd ekonomisk ställning 2006.

([27]) ”De företag som upprätthåller någon av dessa förbindelser via en fysisk person eller en grupp fysiska personer i samverkan ska också anses som anknutna företag, om dessa företag helt eller delvis bedriver sin verksamhet på samma eller angränsande marknader.”

([28]) Domstolens dom av den 27 februari 2014, HaTeFo/Finanzamt Haldensleben, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punkt 34.

([29]) EUT C 95, 16.4.2008, s. 1.

3.4 **Tysklands ytterligare yttranden**

3.4.1 *De tre långivande bankernas kreditbetyg för Abalon DE*

(74) Tyskland överlämnade dessutom de kreditbetyg som de tre långivande bankerna tilldelat Abalon DE (se skäl 19 ovan) och lämnade förklaringar till dessa betyg. I en skrivelse till kommissionen av den 15 maj 2017 uppger Raffeisenbank International (*RBI*, RZB:s rättsliga efterträdare sedan 2010) att dess bedömning (kreditrisken för Abalon DE) vid den tidpunkten särskilt baserades på tillväxtutsikterna för trämarknaden, den utmärkta tillgången till råvaror i Hessen, de korta transportvägarna, investeringsbidragen och de garantier som skulle ställas av delstaten Hessen.

(75) Enligt Tysklands uppfattning är det faktum att Abalon DE bedömdes på fristående basis ytterligare ett tecken på att det inte fanns någon anknytning till RZB.

3.4.2 *Personliga förbindelser mellan RZB och Raetia*

(76) När det gäller frågan om personliga förbindelser mellan RZB och Raetia uppger Tyskland att de enda ledamöterna i Raetias styrelse, som bestod av tre personer, mellan 2001 och slutet av 2015 var Karl Pistotnik, Ernst Burger och Kurt Engleitner, och att ingen av dem någonsin varit anställd eller medlem i ett verkställande organ i RZB.

(77) Tyskland förklarar också att i) Abalon DE (inklusive dess verkställande direktör Manfred Reinkemeier) fram till den 6 december 2017 inte hade några kontakter med någon av ledamöterna i Raetias styrelse, ii) Abalon DE:s verkställande direktör inte kände till Raetias existens när garantin beviljades, iii) Manfred Reinkemeier fick kännedom om Raetia först genom det förfarande som Pollmeier inledde, och iv) ägarstrukturen i Gafluna inte har varit av något intresse för och inte har haft någon inverkan på Abalon DE.

(78) Tyskland uppger vidare att RZB aldrig gav några anvisningar till Abalon DE:s verkställande direktör, att RZB inte har någon expertis när det gäller marknaden för lövträ och att det inte finns några rättsliga samband mellan Abalon DE och RZB som skulle göra det möjligt för RZB att vidta några åtgärder utöver sin funktion som Abalon DE:s huvudbank (*Hausbank*).

(79) Tyskland har också överlämnat uppgifter från RBI med en förteckning över RZB:s ledningsgrupp 2006 för att visa att det inte fanns några överlappningar med de tre ledamöterna i Raetias styrelse.

3.4.3 *Uttalanden från Gafluna och Raetia*

(80) Gafluna har lämnat uttalanden för egen räkning (*im eigenen Namen*) och på uppdrag (*im Auftrag*) av Raetia.

(81) Gafluna förklarar att enligt Raetias stiftelseurkund är Raetias förmånstagare de företag i vilka Raetia direkt eller indirekt innehar eller förvärvar aktier.

(82) Enligt Gafluna och Raetia bestod de enda tjänster som RZB-gruppen tillhandahöll Raetia, Valluga eller Gafluna av rättsligt stöd för att inrätta Raetia, Gafluna och Valluga samt kontoförvaltningstjänster (*Kontoführung*) för Raetia. Dessutom hade Valluga och har Gafluna fortfarande (sedan dess inrättande) ett betalningskonto (*Zahlungsverkehrskonto*) hos Kathreinbank (ett helägt dotterbolag till RZB).

(83) Enligt uttalanden från Gafluna och Raetia tillhandahöll Raetia inga tjänster till företag inom RZB-gruppen. Raetia kommunicerade aldrig med företag inom RZB-gruppen om sin strategi eller inriktning och stod aldrig under faktisk kontroll av tredje företag.

3.4.4 *Uttalanden från RBI*

(84) RBI, som rättslig efterträdare till RZB, uppgav att RZB bildade Raetia 2001 som ensam stiftare och tillsköt 300 000 euro från sina egna tillgångar. RZB valde ut och utsåg Raetias första styrelse (Ernst Burger, Kurt Engleitner och Karl Pistotnik). Ett av stiftelsens allmänna syften (*Stiftungszweck*) är att främja den österrikiska ekonomin, särskilt genom att upprätthålla och stödja de österrikiska företagens konkurrenskraft genom förvärv av aktier i företag i ekonomiska svårigheter eller genom tillhandahållande av riskkapital ([30]). Närmare bestämt bekräftade RBI att Raetia bildades för att underlätta omstruktureringen av RZB:s kunder som befann sig i svårigheter genom ett indirekt aktieinnehav av Raetia i dessa företag. Enligt detta tillvägagångssätt behövde RZB inte själv köpa aktier i sina kunder som befann sig i svårigheter.

(85) Under bildandet av stiftelsen utförde RZB tjänster åt Raetia, såsom juridisk och skattemässig hjälp, utarbetande av stiftelseurkunden och registrering i bolagsregistret. Såvitt RBI känner till var inga andra företag inom RZB-gruppen (inklusive Kathreinbank) involverade i bildandet av Raetia. Ytterligare rättsligt bistånd tillhandahölls för bildandet av Valluga och Gafluna.

(86) RBI bekräftar att följande personer hade följande befattningar inom RZB och dess dotterbolag vid tidpunkten då de två garantierna beviljades:

a) Heinrich Weninger ansvarade för Kathreinbanks ”stiftelseenhet” och hade ledande befattningar i Kathreinbanks dotterbolag.

b) Ernst Burger var ledamot i Kathreinbanks tillsynsstyrelse.

c) Kurt Engleitner var ledamot i Kathreinbanks tillsynsstyrelse.

d) Karl Pistotnik kan ha haft kopplingar till enheter inom RZB-gruppen under sin tid som oberoende advokat (ej dokumenterat).

(87) RBI lämnade förteckningar över lån som RZB/RBI hade beviljat Abalon AT (totalt minst 21 miljoner euro sedan 2003) och Abalon DE (minst de två lån som avses i skäl 18) samt över alla säkerheter som erhållits i detta sammanhang.

(88) RBI uppgav vidare att Gafluna 2003 och 2007 hade emitterat aktier utan rösträtt (*Substanzgenussrechte*) till ett belopp av 4,99 miljoner euro för att skaffa kapital. Tyskland klargör att dessa aktier utan rösträtt hade köpts i ett tvåstegssystem i sin helhet av RZB:s indirekta helägda dotterbolag Abies Handels- und Beteiligungsgesellschaft mbH (*Abies*) ([31]). Detta köp hade finansierats genom ett indirekt aktieägarbidrag (*indirekter Gesellschafterzuschuss*) som RZB beviljat sitt dotterbolag Abies. RBI förklarar att de aktier utan rösträtt som emitterats av Gafluna ger köparna rätt till information och vinstdelning, men inte rösträtt. RBI anser därför att köpet av dessa aktier inte uppfyller kraven i artikel 3.3 första stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen.

(89) RBI bekräftar att det inte hade någon kännedom om någon kommunikation mellan enheter inom RZB-gruppen och Raetia om Raetias allmänna strategi (se även uttalanden i skäl 83). RBI betonar att Raetia var helt oberoende i sina affärsbeslut. RBI bekräftar också att RZB/RBI – eller dess dotterbolag – inte utövade någon faktisk kontroll över Raetia. En sådan kontroll skulle ha varit olaglig enligt österrikisk stiftelselagstiftning, som krävde att stiftelsens styrelse skulle avvärja alla försök från stiftaren (RZB) att utöva inflytande över stiftelsens verksamhet.

3.4.5 *Uttalande från Abalon DE*

(90) Tyskland lämnade också ett uttalande från Abalon DE, där det betonas att RZB inte påverkade några av dess affärsbeslut. Abalon DE nämner dessutom att det hade de nackdelar som är typiska för små och medelstora företag på grund av den konkurrensutsatta marknaden och i synnerhet Pollmeiers försök att ta över företaget.

([30]) Se artikel 3.1 a i Raetias stiftelseurkund.

([31]) Gafluna emitterade *Substanzgenussrechte* till Albona Handels- und Beteiligungsgesellschaft mbH, som emitterade dem till Abies.

3.4.6 *Uttalanden om metoden för att beräkna stödbeloppet*

(91) I sina ytterligare yttranden av den 8 februari 2023 upprepar Tyskland att det inte var möjligt att beräkna bruttobidragsekvivalenten för stödet i de två garantierna i fråga med hjälp av den metod som nämns i punkt 3.2 första stycket första strecksatsen i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier (se skäl 43 ovan). Detta skulle kräva att man fastställde marknadsräntan för ett motsvarande lån till Abalon DE utan statliga garantier, medan KSK enligt Tyskland inte kunde uttala sig om denna fråga i detta skede, eftersom det inte var möjligt att återskapa alla parametrar som var relevanta för beslutet på grund av den långa tidsperioden på nu 17 år sedan de två garantierna beviljades. Mot denna bakgrund uppger Tyskland att man trots alla ansträngningar och efterforskningar inte kunde lämna några uppgifter. Tyskland tillägger att man fortfarande anser att den metod som anges i punkt 3.2 första stycket tredje strecksatsen i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier skulle tillämpas, och att en beräkning enligt den metod som anges i punkt 3.2 första stycket första strecksatsen därför inte var nödvändig.

(92) Dessutom gör Tyskland ett liknande uttalande om beräkningen av bruttobidragsekvivalenten för stödet i de två garantierna i fråga med hjälp av den metod som anges i punkt 4.2 första stycket i 2008 års tillkännagivande om statliga garantier (”skillnaden mellan marknadspriset för garantin och det pris som faktiskt betalats”). Tyskland förklarar också att det därför inte kunde kommentera kommissionens beräkningar (som baserades på den metod som anges i punkt 4.2 första stycket i 2008 års tillkännagivande om statliga garantier) på grund av den långa tidsperioden mellan beviljandet av garantierna och kommissionens begäran om information.

(93) Tyskland anser dessutom att den sannolikhet för fallissemang som beräknats av RZB (0,832 %, skäl 19) skulle beaktas, eftersom det inte fanns något samband mellan RZB och Abalon DE. Tyskland hävdar också att även om ett sådant samband hade funnits, skulle detta ha beaktats i kreditbetyget för Abalon DE och skulle ha resulterat i en lägre sannolikhet för fallissemang (eftersom Abalon DE skulle dra nytta av den högre finansiella styrkan hos en grupp som inkluderade RZB).

(94) Slutligen lämnade de tyska myndigheterna exakta uppgifter om den effektiva räntan (inklusive alla avgifter, särskilt handläggnings- och konsortieavgifter) som bankerna tog ut av Abalon DE för investeringslånet.

4. **BEDÖMNING AV STÖDET**

(95) I beslut om statligt stöd bedömer kommissionen normalt först förekomsten av stöd, därefter dess laglighet och slutligen dess förenlighet med den inre marknaden. Eftersom frågan om huruvida Abalon DE kan betraktas som ett litet eller medelstort företag är relevant för alla dessa bedömningssteg, kommer kommissionen först att bedöma om Abalon DE utgjorde ett litet eller medelstort företag vid tidpunkten för beviljandet av de två garantierna 2006.

4.1 **SMF-status**

(96) I sin anmälan av den 6 september 2007 hävdade Tyskland inte uttryckligen att Abalon DE skulle betraktas som ett litet eller medelstort företag. Först i sitt yttrande av den 12 oktober 2016 (skäl 40), efter det att tribunalen ogiltigförklarat 2008 års beslut, hävdade Tyskland att företaget skulle betraktas som ett litet eller medelstort företag.

4.1.1 *Kriterier för små och medelstora företag som fastställs i SMF-rekommendationen*

(97) Kriterierna för att fastställa om ett företag är ett litet eller medelstort företag fastställs i SMF-rekommendationen, såsom den tolkas av domstolen. Domstolen har särskilt påmint om att ”[t]olkningen av SMF-rekommendationen ska […] göras med beaktande av de skäl som föranledde att den antogs” ([32]) och fastställt att ”[s]åsom framgår av skälen 9 och 12 samt av artikel 1.1 i rekommendationen är syftet med rekommendationen att anta en definition av

([32]) Se domstolens dom av den 27 februari 2014, HaTeFo/Finanzamt Haldensleben, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punkt 30, och domstolens dom av den 10 mars 2021, Ertico – ITS Europe/kommissionen, C-572/19 P, ECLI:EU:C:2021:188, punkt 87.

små och medelstora företag som används inom unionen och EES-området och som tar hänsyn till dessa företags ekonomiska verklighet i syfte att utesluta grupper av företag vars ekonomiska styrkeförhållanden överstiger ett företag i SMF-kategorin, för att se till att de fördelar som ges SMF-kategorin i lagstiftning eller genom andra åtgärder kommer de företag till godo som har ett verkligt behov av dem" ([33]). Domstolen har vidare slagit fast att "[d]e fördelar som ges till små och medelstora företag utgör i de flesta fall undantag till huvudreglerna, exempelvis inom området för statligt stöd, och SMF-definitionen ska därför tolkas restriktivt" ([34]).

(98) Enligt artikel 2.1 i bilaga I till SMF-rekommendationen utgörs "[k]ategorin mikroföretag samt små och medelstora företag (SMF-kategorin) […] av företag som sysselsätter färre än 250 personer och vars årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro eller vars balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro per år".

(99) I artikel 3 i bilaga I till SMF-rekommendationen anges vilka typer av företag som ska beaktas vid beräkningen av personalstyrkan och de finansiella beloppen enligt artikel 2.1 i den bilagan.

(100) Enligt artikel 3.1 i bilaga I till SMF-rekommendationen betraktas ett företag som ett fristående företag (så att endast dess egna finansiella belopp och personalstyrka beaktas vid bedömningen av tröskelvärdena i artikel 2 i den bilagan) om det inte betecknas som ett partnerföretag enligt artikel 3.2 i bilaga I till SMF-rekommendationen eller som ett anknutet företag enligt artikel 3.3 i bilaga I till SMF-rekommendationen.

(101) Enligt artikel 3.2 i bilaga I till SMF-rekommendationen är partnerföretag "de företag som inte betecknas som anknutna företag enligt [artikel 3.3 i den bilagan] och mellan vilka det finns följande förbindelse: ett företag (företag i tidigare marknadsled) innehar ensamt eller tillsammans med ett eller flera andra anknutna företag enligt [artikel 3.3 i den bilagan] minst 25 % av kapitalet eller rösterna i ett annat företag (företag i senare marknadsled)".

(102) I artikel 3.3 första stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen definieras anknutna företag som "företag som mellan sig upprätthåller en av följande förbindelser:

a) Ett företag innehar en majoritet av rösterna för aktierna eller andelarna i ett annat företag.

b) Ett företag har rätt att utse eller entlediga en majoritet av ledamöterna i ett annat företags styrelse, ledning eller tillsynsorgan.

c) Ett företag har rätt att utöva ett bestämmande inflytande över ett annat företag enligt ett avtal som är slutet med detta eller enligt en bestämmelse i det företagets stadgar.

d) Ett företag som är aktieägare eller delägare i ett annat företag förfogar till följd av en överenskommelse med andra aktieägare eller delägare i företaget ensamt över en majoritet av rösterna för aktierna eller andelarna i det företaget".

(103) I artikel 3.3 fjärde stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen tilläggs att "[d]e företag som upprätthåller någon av dessa förbindelser via en fysisk person eller en grupp fysiska personer i samverkan [också] ska […] anses som anknutna företag, om dessa företag helt eller delvis bedriver sin verksamhet på samma eller angränsande marknader". I HaTeFo-domen uttalade domstolen, beträffande tolkningen av denna bestämmelse, att denna bestämmelse "ska tolkas så, att företag kan betraktas som 'anknutna' i den mening som avses i den artikeln, när det följer av en bedömning av det juridiska och ekonomiska sambandet mellan dem att de, genom en fysisk person eller en grupp av fysiska personer i samverkan, utgör en enda ekonomisk enhet, trots att de inte formellt upprätthåller någon av förbindelserna i artikel 3.3 första stycket i bilagan. Fysiska personer anses agera i samverkan, i den

([33]) Se domstolens dom av den 10 mars 2021, Ertico – ITS Europe/kommissionen, C-572/19 P, ECLI:EU:C:2021:188, punkt 88.

([34]) Se domstolens dom av den 27 februari 2014, HaTeFo/Finanzamt Haldensleben, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punkt 32, domstolens dom av den 24 september 2020, NMI Technologietransfer, C-516/19, ECLI:EU:C:2020:754, punkt 65, och domstolens dom av den 10 mars 2021, Ertico – ITS Europe/kommissionen, C-572/19 P, ECLI:EU:C:2021:188, punkt 89.

mening som avses i artikel 3.3 fjärde stycket i bilagan, när de samordnar sig för att utöva ett inflytande på de aktuella företagens affärsbeslut, vilket utesluter att företagen kan betraktas som ekonomiskt oberoende från varandra. Huruvida detta villkor är uppfyllt beror på omständigheterna i målet och kräver inte nödvändigtvis att det finns avtalsförhållanden mellan personerna eller ens att personernas avsikt att kringgå SMF-definitionen, i den mening som avses i rekommendationen, är fastställd" ([35]).

(104) Slutligen, för att fastställa om de relevanta tröskelvärdena för personalstyrka, omsättning eller balansomslutning överskrids för icke-fristående företag, föreskrivs i artikel 6.2 och 6.3 i bilaga I till SMF-rekommendationen att de relevanta uppgifterna för partnerföretagen (proportionell aggregering) och anknutna företag (100-procentig aggregering) läggs till uppgifterna för det företag som granskas.

4.1.2 *Bedömning*

(105) Kommissionen godtar att, såsom framgår av Hollstein-rapporten (skäl 40), Abalon DE, på egen hand eller tillsammans med Raetia, Abalon Consulting, Valluga, Gafluna och Abalon AT, vid tidpunkten för beviljandet av de två garantierna låg under de relevanta tröskelvärdena för personalstyrka, omsättning och balansomslutning i bilaga I till SMF-rekommendationen och därför skulle kunna betraktas som ett litet eller medelstort företag.

(106) Å andra sidan kan Abalon DE inte betraktas som ett litet eller medelstort företag om RZB anses vara ett anknutet företag eller partnerföretag i den mening som avses i bilaga I till SMF-rekommendationen. RZB uppfyllde nämligen inte kriterierna för små och medelstora företag, eftersom dess personalstyrka (55 000 anställda 2006) och årliga balansomslutning (115 miljarder euro 2006) (skäl 65) överskred respektive tröskelvärden på 250 anställda och/eller 43 miljoner euro i den årliga balansomslutningen ([36]).

(107) För att bedöma om Abalon DE kan betraktas som ett litet eller medelstort företag är det därför viktigt att bedöma förhållandet mellan Abalon DE och RZB. Mot bakgrund av den struktur som beskrivs ovan (skäl 26) måste kommissionen därför i tur och ordning bedöma förhållandet mellan Abalon DE och Gafluna (avsnitt 4.1.2.1), förhållandet mellan Gafluna, Abalon AT, Valluga och Raetia (avsnitt 4.1.2.2) och slutligen förhållandet mellan dessa fyra företag och RZB (avsnitt 4.1.2.3).

(108) Kommissionen konstaterar preliminärt att Pollmeiers argument om förekomsten av sådana förbindelser, i motsats till vad Tyskland hävdar (skäl 66), inte kan avfärdas enbart på grund av att de har framförts under det formella granskningsförfarandet och inte i det ursprungliga klagomålet. I artikel 24.1 i rådets förordning (EU) 2015/1589 ([37]) (*procedurförordningen för statligt stöd*) anges följande: "Varje berörd part kan lämna synpunkter […] efter det att kommissionen har beslutat att inleda det formella granskningsförfarandet." Kommissionen anser att denna rättighet gäller oavsett om en part tidigare har lämnat in ett klagomål eller marknadsinformation, och att denna rättighet samt omfattningen av och innehållet i de synpunkter som en part kan lämna inom ramen för det formella granskningsförfarandet inte begränsas av ståndpunkter som intagits i tidigare klagomål eller marknadsinformation. I vilket fall som helst måste kommissionen, för att kunna bedöma stödåtgärden, bedöma om stödmottagaren kan betraktas som ett litet eller medelstort företag och i detta syfte beakta alla omständigheter som är relevanta för en sådan bedömning.

(109) Kommissionen konstaterar också att 2008 års beslut, i motsats till vad Tyskland hävdar (skäl 64), inte kan anses vara rättsligt bindande i den meningen att det skulle ha inneburit att Gafluna, Abalon DE, Valluga och Raetia endast var partnerföretag. För det första ogiltigförklarades det beslutet av domstolen i domen från 2015. För det andra bedömde kommissionen i sitt beslut från 2008 inte om Abalon DE kunde betraktas som ett litet eller medelstort företag vid tidpunkten för beviljandet av de två garantierna, utan bedömde endast om Abalon AT:s ekonomiska svårigheter kunde leda till slutsatsen att Abalon DE skulle betraktas som ett företag i svårigheter, vilket kommissionen kom fram till att det inte kunde göra eftersom det saknades en finansiell koppling ([38]). 2008 års beslut kan därför inte föregripa någon bedömning av Abalon DE:s SMF-status.

([35]) Domstolens dom av den 27 februari 2014, HaTeFo/Finanzamt Haldensleben, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punkt 39.

([36]) Även om RZB ska betraktas som ett partnerföretag skulle en proportionell aggregering av 49 % av RZB:s uppgifter till Abalon DE:s uppgifter fortfarande utesluta Abalon DE:s status som litet eller medelstort företag. Detta resonemang gäller även om Gafluna och dess anknutna företag (Abalon AT, Valluga, Raetia) endast var partnerföretag till Abalon DE (vilket Tyskland hävdar men kommissionen bestrider).

([37]) Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 24.9.2015, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj).

([38]) Skäl 38 i 2008 års beslut.

4.1.2.1 Abalon DE och Gafluna är anknutna företag

(110) Kommissionen undersöker om Gafluna kan betraktas som ett ”anknutet företag” till Abalon DE i den mening som avses i artikel 3.3 i bilaga I till SMF-rekommendationen.

(111) Kommissionen noterar att Gafluna 2006 ägde 49 % av aktierna i Abalon DE (51 % ägdes av Abalon Consulting, som till 100 % ägs av Manfred Reinkemeier). Detta minoritetsaktieinnehav ger enligt Abalon DE:s bolagsordning en minoritet av rösterna i bolagsstämman. Förhållandet mellan Abalon DE och Gafluna uppfyller därför inte villkoren i artikel 3.3 första stycket led a i bilaga I till SMF-rekommendationen.

(112) I enlighet med artikel 5.2 i Abalon DE:s bolagsordning har båda aktieägarna (Gafluna och Abalon Consulting) rätt att utse en verkställande direktör vardera och att entlediga denna person från uppdraget. Eftersom Gafluna endast kan utse eller entlediga en av två verkställande direktörer har företaget inte den rättighet som avses i artikel 3.3 första stycket led b i bilaga I till SMF-rekommendationen att utse eller entlediga en majoritet av de verkställande direktörerna. Ytterligare verkställande direktörer kan endast utses av bolagsstämman, där Gafluna inte har majoritet av rösterna (se skäl 111 ovan). Kommissionen finner därför att förhållandet mellan Abalon DE och Gafluna inte uppfyller villkoren i artikel 3.3 första stycket led b i bilaga I till SMF-rekommendationen.

(113) Kommissionen bedömer således en eventuell rätt att utöva ett bestämmande inflytande över ett annat företag enligt ett avtal som ingåtts med det företaget eller enligt en bestämmelse i dess bolagsordning eller stiftelseurkund, såsom avses i artikel 3.3 första stycket led c i bilaga I till SMF-rekommendationen. För att fastställa om ett bestämmande inflytande utövas stöder sig kommissionen på domstolens rättspraxis i samband med SMF-rekommendationen. I HaTeFo-domen slog domstolen fast att ”[v]illkoret om fysiska personer i samverkan är uppfyllt när dessa personer samordnar sig för att utöva ett inflytande på de aktuella företagens affärsbeslut, vilket utesluter att dessa företag kan betraktas som ekonomiskt oberoende från varandra” ([39]).

(114) Det är också lämpligt att hänvisa till domstolens rättspraxis i samband med koncentrationsförordningen ([40]), som också hänvisar till utövande av ”avgörande inflytande” och är kopplad till begreppet ”enda ekonomiska enhet” ([41]) som domstolen använder vid tolkningen av SMF-rekommendationen ([42]). I detta sammanhang fastslog domstolen, med hänvisning till kommissionens tillkännagivande om behörighet ([43]), att avgörande inflytande innebär ”makten att blockera åtgärder som fastställer ett företags affärsstrategi. […] gemensam kontroll [kan därför leda till en] en blockeringssituation genom att två eller flera moderbolag har befogenhet att förkasta strategiska beslut som föreslås. Härav följer att dessa aktieägare måste komma överens om det gemensamma företagets affärsstrategi och att de måste samarbeta” ([44]).

([39]) Domstolens dom av den 27 februari 2014, HaTeFo/Finanzamt Haldensleben, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punkt 35.

([40]) Rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EUT L 24, 29.1.2004, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj). I artikel 3.2 b i koncentrationsförordningen anges följande: ”Kontroll uppnås genom rättigheter, avtal eller andra medel som […] ger möjlighet att utöva ett avgörande inflytande på ett företag, särskilt genom […] rättigheter eller avtal som ger ett avgörande inflytande på sammansättningen av ett företags organ och dessas voteringar eller beslut.”

([41]) Se även hänvisningarna till ”enda ekonomiska enhet” i punkterna 10 och 135 i kommissionens konsoliderade tillkännagivande om behörighet enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EUT C 95, 16.4.2008, s. 1).

([42]) Domstolens dom av den 27 februari 2014, HaTeFo/Finanzamt Haldensleben, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punkterna 34, 38 och 39.

([43]) Kommissionens konsoliderade tillkännagivande om behörighet enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EUT C 95, 16.4.2008, s. 1).

([44]) Tribunalens dom av den 23 februari 2006, Cementbouw/kommissionen, T-282/02, ECLI:EU:T:2006:64, punkterna 42 och 67. Se även punkt 52.

(115) I det föreliggande fallet har, såsom nämns i skäl 112, båda aktieägarna i Abalon DE rätt att utse eller entlediga en verkställande direktör. Även om Gafluna inte utnyttjade denna rättighet kunde Gafluna ha blockerat Abalon DE:s ledningsbeslut om man hade utsett en andra verkställande direktör utöver Manfred Reinkemeier, som utsågs av Abalon Consulting. I så fall skulle de två verkställande direktörerna gemensamt företräda Abalon DE och fatta strategiska beslut, såvida inte en kvalificerad majoritet på två tredjedelar av aktierna/rösterna anförtrodde endast en av dem denna befogenhet ([45]). En sådan två tredjedels majoritet kan dock inte uppnås mot Gafluna, som innehar 49 % av aktierna. Likaså kan bolagsstämman utse eller entlediga ytterligare verkställande direktörer endast med två tredjedels majoritet. Följaktligen skulle Gafluna ha kunnat blockera ledningsbeslut, och därför bör man, på grund av rättslig jämlikhet mellan Gafluna och Abalon Consulting, dra slutsatsen att Gafluna kan utöva ett bestämmande inflytande över Abalon DE. Det faktum att Gafluna inte utnyttjade denna rättighet ifrågasätter inte slutsatsen, eftersom det bestämmande inflytandet inte behöver utövas, utan enligt bilaga I till SMF-rekommendationen är det endast rätten att utöva bestämmande inflytande som tilldelas genom bolagsordningen som är av betydelse.

(116) Vidare föreskrivs i Abalon DE:s bolagsordning en så kallad *Beirat* (en rådgivande kommitté) med två till fyra ledamöter, som ska utses av Gafluna och Abalon Consulting i lika delar, om den består av två eller fyra ledamöter ([46]). Om *Beirat* består av tre medlemmar utser Gafluna och Abalon Consulting var för sig en ledamot; den tredje ledamoten utses genom ömsesidig överenskommelse mellan båda aktieägarna. Denna *Beirat* ska övervaka och ge råd till ledningen; dess enhälliga godkännande krävs för vissa transaktioner eller affärsbeslut (*Beirat* beslutar vilka transaktioner eller beslut som kräver dess godkännande, så att den till exempel kan besluta att alla strategiska transaktioner ska vara föremål för dess godkännande) ([47]). Enligt Tyskland hade Abalon DE:s *Beirat* från företagets bildande fram till 2014 två ledamöter, en utsedd av Gafluna och en utsedd av Abalon Consulting. Detta visar också att Gafluna utövade ett bestämmande inflytande över Abalon DE.

(117) Mot bakgrund av ovanstående kunde Gafluna 2006 utöva ett bestämmande inflytande över Abalon DE. Detta följer av Gaflunas gemensamma kontroll över Abalon DE genom att utse ledande befattningshavare och ha vetorätt när det gäller strategiska beslut om Abalon DE:s affärspolicy. Kommissionen finner därför att Gafluna och Abalon DE är anknutna företag i den mening som avses i artikel 3.3 första stycket led c i bilaga I till SMF-rekommendationen.

(118) Denna slutsats stärks av en bedömning som grundar sig på artikel 3.3 fjärde stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen och som fokuserar på förbindelser genom en fysisk person. I detta avseende erinras i punkt 37 i HaTeFo-domen om betydelsen av personliga band vid samtidig ledning av flera företag.

(119) Kommissionen konstaterar att det vid tidpunkten för beviljandet av garantierna 2006 fanns en överlappning i ledningen av Abalon DE och Abalon AT (som till 80 % ägs av Gafluna), eftersom Manfred Reinkemeier var verkställande direktör för båda företagen. Om han fattade beslut som gick emot Gaflunas vilja i frågor som rörde Abalon DE (där Gafluna endast äger 49 %) skulle Manfred Reinkemeier behöva räkna med nackdelar i sin ställning som verkställande direktör för Abalon AT (där Gafluna äger 80 %). I praktiken kan dessa företag, som båda kontrolleras av Gafluna och båda är verksamma på samma marknad för lövträ, därför betraktas som knutna till varandra genom Manfred Reinkemeier. Mot bakgrund av det 80-procentiga kapitalförhållandet mellan Gafluna och Abalon AT ska även Abalon DE och Gafluna betraktas som knutna till varandra.

(120) Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen att Abalon DE och Gafluna är anknutna företag i den mening som avses i artikel 3.3 i bilaga I till SMF-rekommendationen.

([45]) Artiklarna 5.1 och 6.1 i Abalon DE:s bolagsordning.

([46]) Artikel 7.1–7.3 i Abalon DE:s bolagsordning.

([47]) I enlighet med artikel 7.7 i Abalon DE:s bolagsordning fastställer den rådgivande kommittén en förteckning över transaktioner som kräver godkännande av den rådgivande kommittén: ”Den rådgivande kommittén övervakar och ger råd till ledningen. Den fastställer själv en arbetsordning i vilken den […] fastställer regler för övervakningen av ledningen. Detta innefattar […] upprättandet av en förteckning över transaktioner som kräver godkännande, vilka ledningen endast får genomföra efter förhandsgodkännande av den rådgivande kommittén.” (”Der Beirat überwacht und berät die Geschäftsführung. Er gibt sich eine Geschäftsordnung, in der er […] Regularien zur Überwachung der Geschäftsführung festlegt. Hierzu gehört […] die Erstellung eines Kataloges von zustimmungspflichtigen Geschäften, die die Geschäftsführung nur nach vorheriger Zustimmung durch den Beirat durchführen darf.”).

4.1.2.2 Abalon AT, Gafluna, Valluga och Raetia (*Raetias anknutna enheter*) är anknutna företag

(121) År 2006 (vid tidpunkten för beviljandet) ägde Raetia 100 % av Valluga. Valluga ägde i sin tur 100 % av Gafluna, som självt ägde 80 % av Abalon AT. Mot bakgrund av dessa aktieägares majoritet av rösterna kan alla fyra enheterna betraktas som ”anknutna företag” i den mening som avses i artikel 3.3 första stycket led a i bilaga I till SMF-rekommendationen.

4.1.2.3 Förbindelser mellan Raetias anknutna enheter och RZB

4.1.2.3.1 Direkt förbindelse mellan RZB och Raetia

(122) Raetia är en stiftelse (*Privatstiftung*) som bildats enligt österrikisk lag, närmare bestämt den federala lagen om privata stiftelser ([48]). RZB grundade Raetia med ett initialt stiftelsekapital på 300 000 euro. Förhållandet mellan RZB som stiftare och Raetia som stiftelse regleras av den federala lagen om privata stiftelser och den relevanta stiftelseurkunden ([49]). Enligt artikel 3 a i stiftelseurkunden är ett av Raetias syften att ”främja den österrikiska ekonomin, särskilt genom att upprätthålla och stödja de österrikiska företagens konkurrenskraft genom förvärv av aktier i företag i ekonomiska svårigheter eller genom tillhandahållande av riskkapital” (skäl 84).

(123) Kommissionen noterar att det framgår av Csoklich-rapporten att stiftelser enligt österrikisk lagstiftning betraktas som juridiska personer som i princip är oberoende av sin stiftare och att stiftaren i allmänhet inte har några rättigheter gentemot stiftelsen, dess organ eller stiftelsens tillgångar (så kallad separationsprincip (*Trennungsprinzip*), se skälen 67 och 68). Kommissionen bedömer dock förbindelserna mellan stiftelsen och dess stiftare mot bakgrund av bilaga I till SMF-rekommendationen och EU-domstolarnas rättspraxis i detta avseende, inte mot bakgrund av österrikisk lagstiftning.

(124) I enlighet med artikel 3.3 första stycket led b i bilaga I till SMF-rekommendationen innebär överlåtelsen av rättigheter att utse styrelseledamöter att två företag är knutna till varandra. Genom Raetias stiftelseurkund inrättas en styrelse för stiftelsen, bestående av tre ledamöter ([50]). Stiftelsen företräds juridiskt gemensamt (*gemeinsame Vertretung*) av två ledamöter i denna styrelse, medan endast alla tre styrelseledamöter gemensamt har rätt att förvalta stiftelsens verksamhet (*gemeinschaftliche Geschäftsführung*) ([51]). I enlighet med stiftelseurkunden ([52]) utsåg RZB som stiftare den första styrelsen (Ernst Burger, Kurt Engleitner och Karl Pistotnik) för en obegränsad period. Efterföljande ledamöter kan utses genom enhälligt beslut av stiftelsens styrelse ([53]). Fram till åtminstone 2006 förblev stiftelsens styrelsesammansättning oförändrad.

(125) När de två garantierna utfärdades 2006 bestod Raetias styrelse därför uteslutande av personer som utsetts av RZB. Eftersom RZB hade rätt att utse och också utsåg alla initiala ledamöter i Raetias styrelse med ansvar för att leda dess verksamhet, drar kommissionen slutsatsen att RZB och Raetia är anknutna företag i den mening som avses i artikel 3.3 första stycket led b i bilaga I till SMF-rekommendationen.

4.1.2.3.2 Indirekta förbindelser mellan RZB och vissa av Raetias anknutna enheter via Kathreinbank (ett dotterbolag till RZB)

(126) Slutsatsen att RZB och Raetia är anknutna företag på grundval av deras direkta förbindelser stärks av de indirekta förbindelserna mellan RZB och vissa av Raetias anknutna enheter via Kathreinbank.

(127) Kathreinbank är ett helägt dotterbolag till RZB och är därför anknutet till RZB i den mening som avses i artikel 3.3 första stycket led a i bilaga I till SMF-rekommendationen. Även om det inte fanns några kapitalrelaterade band eller rösträtter mellan Kathreinbank och Raetias anknutna enheter 2006, finns det personliga band mellan dem som är relevanta för bedömningen av huruvida de kan betraktas som små och medelstora företag (skäl 103).

([48]) Den federala lagen om privata stiftelser (*Bundesgesetz über Privatstiftungen*).
([49]) Artiklarna 33 och 34 i lagen om privata stiftelser.
([50]) Se artikel 7 a i Raetias stiftelseurkund.
([51]) Se artikel 8 i Raetias stiftelseurkund.
([52]) Se artikel 7 d i Raetias stiftelseurkund.
([53]) Se artikel 7 d i Raetias stiftelseurkund.

(128) RBI, RZB:s rättsliga efterträdare, bekräftade att det fanns en viss överlappning av personer i Raetias och Kathreinbanks lednings- och tillsynsorgan när de två garantierna utfärdades 2006. Vid den tidpunkten bestod Raetias styrelse av Ernst Burger, Kurt Engleitner och Karl Pistotnik. Ernst Burger och Kurt Engleitner var vid den tidpunkten också ledamöter i Kathreinbanks tillsynsstyrelse. Dessutom lämnade Tyskland in kommentarer från RZB där man erkände att den tredje ledamoten i Raetias styrelse, Karl Pistotnik, genom sin verksamhet som advokat kunde ha haft kopplingar till RZB.

(129) Vid den tidpunkt då de två garantierna utfärdades ansvarade dessutom en av de två verkställande direktörerna för Valluga och Gafluna, Heinrich Weninger, för Kathreinbanks ”stiftelseenhet”. Slutligen hade Gafluna, Valluga och Kathreinbank sitt säte på samma adress när garantierna utfärdades.

(130) Enligt kommissionens uppfattning, som grundar sig på en samlad bedömning av alla ovan nämnda faktiska omständigheter, utgör överlappningen i ledningen mellan Kathreinbank å ena sidan och Raetia, Valluga och Gafluna å andra sidan förbindelser genom fysiska personer i den mening som avses i artikel 3.3 i bilaga I till SMF-rekommendationen.

(131) I enlighet med artikel 3.3 fjärde stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen betraktas företag som har förbindelser genom fysiska personer som ”anknutna företag” om de bedriver sin verksamhet eller en del av sin verksamhet på samma relevanta marknad eller på angränsande marknader. Som ”angränsande marknad” ska betraktas marknaden för en produkt eller en tjänst i ett tidigare eller senare marknadsled. I detta avseende konstaterar kommissionen att Raetia och Kathreinbank (via sin stiftelseenhet) är verksamma på en angränsande marknad (Raetia är en stiftelse och Kathreinbank tillhandahåller tjänster till stiftelser (skäl 25), vilket utgör ett tidigare marknadsled) och därmed kan betraktas som anknutna företag. Dessutom är det viktigt att påpeka att anknutna holdingbolag, som kontrollerar (är knutna till) ett dotterbolag som är verksamt på samma relevanta marknad eller på angränsande marknader som stödmottagaren, i princip själva ska anses bedriva sin verksamhet eller en del av sin verksamhet på den marknaden. Detta beror på att begreppet förbindelser nödvändigtvis innebär att dotterbolaget inte är helt fristående från det anknutna holdingbolaget, varför holdingbolaget självt är delaktigt i att fastställa, eller åtminstone godkänna, strategin och andra aspekter av affärsstrategin för dotterbolaget som är direkt verksamt på marknaden. Detta är en följd av domstolens rättspraxis om begreppet en enda ekonomisk enhet ([54]), som är den huvudsakliga logiken bakom artikel 3.3 fjärde stycket i bilaga I till SMF-rekommendationen. Dessutom finns det i en företagsgrupp i allmänhet en uppdelning av arbetsuppgifter mellan enheterna. En enhet kanske endast producerar varorna, en annan säljer dem, medan en tredje fungerar som ledande holdingbolag. Alla dessa har en funktionell anknytning till den relevanta marknaden. Alla dessa enheter omfattas därför av formuleringen ”om de bedriver sin verksamhet eller en del av sin verksamhet på samma relevanta marknad eller på angränsande marknader”. På grundval av detta drar kommissionen slutsatsen att gruppen av anknutna företag (RZB, Raetia, Valluga, Gafluna, Abalon AT och Abalon DE) bedrev sin verksamhet eller en del av sin verksamhet på samma relevanta marknad eller på angränsande marknader när garantierna utfärdades.

(132) Kommissionen slår fast att Raetia, Valluga och Gafluna vid tidpunkten för beviljandet av de två garantierna var knutna till Kathreinbank och därmed till RZB.

4.1.2.4 Slutsats

(133) Vid bedömningen av ett företags SMF-status läggs 100 % av uppgifterna om anknutna företag till företagets egna uppgifter ([55]). Eftersom Abalon DE var knutet till Gafluna (avsnitt 4.1.2.1), som var knutet till Abalon AT, Valluga och Raetia (avsnitt 4.1.2.2), medan de senare var knutna till RZB (skäl 121), måste RZB beaktas vid bedömningen av Abalon DE:s SMF-status.

(134) Eftersom RZB inte var ett litet eller medelstort företag när de två garantierna utfärdades, var dess anknutna företag, särskilt Abalon DE, inte heller små eller medelstora företag vid den tidpunkten.

([54]) Domstolens dom av den 27 februari 2014, HaTeFo/Finanzamt Haldensleben, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punkt 34.
([55]) Artikel 6.2 och 6.3 i bilaga I till SMF-rekommendationen, se skäl 104.

4.1.2.5 Abalon DE har inte de nackdelar som är typiska för små och medelstora företag

(135) Utöver de ovannämnda förbindelserna undersökte kommissionen i sin bedömning av Abalon DE:s SMF-status 2006 om företaget hade de nackdelar som är typiska för små och medelstora företag. Åtgärder som är avsedda för små och medelstora företag bör vara till verklig nytta för företag vars storlek utgör en nackdel och inte för företag som tillhör en stor grupp och som har tillgång till medel och stöd som inte är tillgängliga för konkurrenter av samma storlek (skäl 97). För att säkerställa att endast verkligt oberoende små och medelstora företag kan dra nytta av de fördelar som är förknippade med deras status bör det också finnas ett sätt att undanröja rättsliga arrangemang där små och medelstora företag bildar en ekonomisk grupp som är mycket starkare än ett sådant litet eller medelstort företag. Det bör också säkerställas att SMF-definitionen inte kringgås på formella grunder ([56]). Om ett företag i själva verket inte har de nackdelar som är typiska för ett litet eller medelstort företag, har kommissionen rätt att vägra ett ökat stöd ([57]). Trots det påstådda faktumet att Raetia var oberoende av RZB (skäl 123) var Abalon DE inte ett oberoende litet eller medelstort företag. På grund av de ovannämnda betydande banden till Raetia-gruppen och till RZB, ett finansinstitut av betydelse på marknaden, anser kommissionen att Abalon DE i själva verket inte hade de nackdelar som är typiska för små och medelstora företag, såsom problem med tillgång till finansiering.

(136) Detta framgår av det faktum att RZB tillhandahöll 50 % av Abalon DE:s investeringslån och kontokredit (se skäl 20). Kommissionen noterar också att Abalon DE:s moderbolag Gafluna indirekt erhöll kapital likställt med eget kapital från RZB. Under granskningen uppgav RBI, RZB:s rättsliga efterträdare (skäl 88), att Gafluna 2003 och 2007, i syfte att skaffa kapital, emitterade aktier utan rösträtt till ett värde av 4,99 miljoner euro, som köptes i sin helhet av Abies, ett indirekt helägt dotterbolag till RZB. Abies erhöll ett indirekt aktieägarbidrag (*indirekter Gesellschafterzuschuss*) från RZB för att finansiera detta förvärv. Detta betydande tillskott på 4,99 miljoner euro i kapital likställt med eget kapital till Gafluna visar att Gafluna och de enheter som är knutna till företaget inte hade de typiska nackdelar som små och medelstora företag har när det gäller tillgång till kapital.

4.1.3 *Slutsats om SMF-status*

(137) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att Abalon DE inte kan betraktas som ett litet eller medelstort företag när de två garantierna utfärdades 2006.

4.2 **Förekomsten av stöd**

(138) I artikel 107.1 i EUF-fördraget anges att ”[o]m inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna”. För att en åtgärd ska kunna betraktas som stöd i den mening som avses i den artikeln måste därför följande kumulativa villkor vara uppfyllda: i) Åtgärden måste kunna tillskrivas staten och finansieras med statliga medel, ii) åtgärden måste medföra en fördel för mottagaren, iii) fördelen måste vara selektiv, och iv) åtgärden måste snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna.

4.2.1 *Finansiering med statliga medel och statens ansvar*

(139) De två garantierna utfärdades av Investitionsbank Hessen på uppdrag av Hessens finansministerium. De kan således direkt tillskrivas staten.

(140) Garantierna finansieras genom statsbudgeten och innebär därmed statliga medel (skäl 18).

4.2.2 *Företag*

(141) Abalon DE är ett företag eftersom det bedriver ekonomisk verksamhet. Det bearbetar skogsprodukter och säljer de bearbetade produkterna på de relevanta produktmarknaderna mot ersättning (skäl 23).

([56]) Domstolens dom av den 29 april 2014, Italien/kommissionen, C-91/01, ECLI:EU:C:2004:244, punkt 50.
([57]) Domstolens dom av den 29 april 2014, Italien/kommissionen, C-91/01, ECLI:EU:C:2004:244, punkt 54.

4.2.3 *Fördel*

(142) Med fördel avses varje ekonomisk fördel som ett företag inte hade kunnat erhålla under normala marknadsförhållanden, dvs. utan statligt ingripande. En låntagare som tecknar ett lån som garanteras av en medlemsstats offentliga myndigheter erhåller normalt en fördel i och med att den finansiella kostnad som denne bär är lägre än den som denne skulle ha burit om denne hade varit tvungen att erhålla samma finansiering och samma garanti till marknadspriser ([58]).

(143) I princip kommer inslaget av statligt stöd att anses vara skillnaden mellan det rätta marknadspriset på den garanti som beviljas och det pris som faktiskt betalas för den åtgärden ([59]).

4.2.3.1 Principer för beräkning av stödekvivalenten i garantier

(144) Stöd i form av statliga garantier beviljas vid den tidpunkt då garantin ges, och inte vid den tidpunkt då garantin åberopas eller vid den tidpunkt då medel betalas ut enligt garantivillkoren ([60]). Den relevanta tidpunkten för bedömningen av åtgärderna är därför den tidpunkt då garantierna beviljades i december 2006 (skäl 18).

(145) För att avgöra om de två garantierna i fråga ger Abalon DE en fördel måste kommissionen använda metoder och principer som gör det möjligt att så exakt som möjligt beräkna garantiernas verkliga marknadsvärde. Dessa fastställs för närvarande i 2008 års tillkännagivande om statliga garantier. Även om 2000 års tillkännagivande om statliga garantier var tillämpligt vid tidpunkten för beviljandet, ersattes det av 2008 års tillkännagivande om statliga garantier, som fastställer en mer förfinad metod för att beräkna stödinslaget i garantier för att bättre återspegla de faktiska marknadsförhållandena. Eftersom begreppet stöd är ett objektivt begrepp som ska bedömas så exakt som möjligt, använder kommissionen 2008 års tillkännagivande för att bedöma om de två garantierna i fråga ger Abalon DE en fördel.

(146) I punkt 3.2 d i 2008 års tillkännagivande om statliga garantier anges följande: ”För att det motsvarande marknadspriset ska kunna fastställas bör det i båda fallen tas hänsyn till garantins och det underliggande lånets egenskaper. Detta omfattar följande: Transaktionsbeloppet och transaktionens varaktighet, den säkerhet som ställs av låntagaren och andra erfarenheter som påverkar värderingen av återbetalningsgraden, sannolikheten för att låntagaren inte kan betala på grund av sin ekonomiska ställning, verksamhetssektor och framtidsutsikter samt andra ekonomiska villkor. Denna analys bör framför allt göra det möjligt för låntagaren att klassificeras utifrån en riskvärdering. Denna klassificering kan tillhandahållas av ett internationellt erkänt värderingsinstitut eller eventuellt göras med hjälp av den interna värdering som används av den bank som beviljat det underliggande lånet. […] För att bedöma om avgiften följer marknadspriserna kan medlemsstaten jämföra de priser som företag med samma kreditvärdighet betalar på marknaden.”

(147) Punkt 4.2 första stycket i 2008 års tillkännagivande om statliga garantier anger tre olika metoder för att identifiera stödinslaget i enskilda garantier som de som är aktuella. Den första metoden, enligt vilken kontantbidragsekvivalenten ska beräknas som ”skillnaden mellan marknadspriset för garantin och det pris som faktiskt betalats” (*den första metoden i 2008 års tillkännagivande*), ska i princip tillämpas.

(148) Under det formella granskningsförfarandet begärde kommissionen att Tyskland skulle lämna uppgifter om beräkningen av bruttobidragsekvivalenten för stödet i de aktuella garantierna med hjälp av den första metoden i 2008 års tillkännagivande om statliga garantier, men de tyska myndigheterna ansåg att det var omöjligt att lämna dessa uppgifter (skälen 16, 91 och 92). Kommissionen anser dock att den kan tillämpa den första metoden i 2008 års tillkännagivande, eftersom marknaden ger garantier för den berörda typen av transaktion.

([58]) Domstolens dom av den 3 april 2014, Frankrike/kommissionen, C-559/12 P, ECLI:EU:C:2014:217, punkt 96, och tribunalens dom av den 12 mars 2020, Valencia Club de Fútbol/kommissionen, T-732/16, ECLI:EU:T:2020:98, punkt 121.

([59]) Se punkt 4.1 första stycket i 2008 års tillkännagivande om statliga garantier.

([60]) Se punkt 2.1 i 2008 års tillkännagivande om statliga garantier.

(149) För att fastställa marknadspriset och beräkna stödbeloppet jämför kommissionen det faktiskt betalda priset med det pris som betalats i jämförbara marknadstransaktioner, antingen av Abalon DE självt eller av jämförbara företag. Eftersom det inte finns några uppgifter tillgängliga om Abalon DE analyserar kommissionen nedan i) vilka företag som är jämförbara med Abalon DE (avsnitt 4.2.3.2), ii) marknadspriset för de aktuella garantierna (avsnitt 4.2.3.3) och iii) det resulterande stödbeloppet (avsnitt 4.2.3.4).

4.2.3.2 Jämförelse med företag med liknande andel fallissemang och kreditbetyg

(150) Det viktigaste kriteriet för att avgöra vilka företag som är jämförbara med Abalon DE är deras respektive sannolikhet för fallissemang. När banker beviljar ett lån till ett företag tilldelar de låntagaren en andel fallissemang (sannolikhet för fallissemang) som återspeglar deras individuella riskbedömning. Bankerna gör en omfattande riskbedömning där de, i enlighet med sitt interna kreditvärderingssystem, beaktar specifika kriterier för företagets ekonomiska lönsamhet och en bedömning av produktmarknaden och verksamhetsområdet.

(151) Därför måste Abalon DE:s andel av fallissemang och dess rimlighet bedömas.

(152) Tre banker beviljade de underliggande lånen och tilldelade Abalon DE olika andelar fallissemang (sannolikhet för fallissemang), nämligen KSK (2 % andel fallissemang), Helaba (1,32 % andel fallissemang) och RZB (0,832 % andel fallissemang) (se skäl 19).

(153) Eftersom nivåerna baseras på en individuell riskbedömning förefaller det i allmänhet lämpligt att beakta de olika nivåer som tilldelats ett företag och beräkna ett genomsnitt för att på ett adekvat sätt återspegla de faktiska marknadsförhållandena. Om ett kreditbetyg inte är trovärdigt, jämförbart eller objektivt bör det dock inte beaktas vid beräkningen av genomsnittet.

(154) I det föreliggande fallet anser kommissionen att de olika kreditbetyg som de tre bankerna har tilldelat alla är direkt tillämpliga på Abalon DE (de har beräknats av bankerna på grundval av företagsspecifik information som Abalon DE har lämnat, och de tre bankerna var involverade i de underliggande lånen till Abalon DE). Kommissionen anser dock att RZB:s kreditbetyg inte är tillräckligt objektivt och trovärdigt för att kunna användas på grund av förbindelserna mellan RZB och det betygsatta företaget Abalon DE.

(155) Kommissionen baserar därför sin bedömning endast på genomsnittet av den andel fallissemang som KSK och Helaba har fastställt, dvs. 1,66 % (genomsnittet av 2 % och 1,32 %) ([61]). På grundval av denna genomsnittliga andel fallissemang ligger Abalon DE:s kreditkvalitet (kreditbetyg) 2006 i intervallet ”Ba2”/”Ba3” på Moody’s betygsskala ([62]), vilket motsvarar intervallet ”BB”/”BB–” på S&P:s betygsskala ([63]).

4.2.3.3 Marknadspriset för garantierna

(156) Det finns inga uppgifter om garantiavgifter som debiteras företag med ett kreditbetyg liknande Abalons.

(157) Kommissionen kan dock fastställa marknadspriset med hjälp av kreditswappar. Kommissionen anser att kreditswappar är lämpliga och relevanta riktmärken, eftersom de ger ett marknadspris för ett företags kreditrisk ([64]).

([61]) Om man behåller genomsnittet av de tre andelarna fallissemang (inklusive de 0,832 % som RZB angett) skulle resultatet inte förändras. Genomsnittet skulle bli 1,38 %, vilket ingår i samma intervall ”Ba2”/”Ba3” på Moody’s betygsskala.

([62]) Se första kolumnen (den ettåriga sannolikheten för betalningsförsummelse) i bilaga 26 till Moody’s specialkommentar *Corporate Default and Recovery Rates, 1920–2006*, februari 2007 (Ba2: 0,856; Ba3: 1,929) (https://www.moodys.com/sites/products/DefaultResearch/2006400000429618.pdf).

([63]) https://www.researchgate.net/figure/Moodys-and-S-P-alphanumeric-ratings-conversion-into-numeric-values_tbl1_23722339.

([64]) Se kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT C 262, 19.7.2016, s. 1, punkt 111). Kreditswappar är finansiella instrument som försäkrar långivaren (eller tredje part som har köpt skyddet) mot risken för att en referensenhet (i detta fall låntagaren) inte fullgör sina betalningsförpliktelser, på samma sätt som garantier för lån. Det pris som betalas för riskskyddet kallas ”garantiavgift” när det gäller lånegarantier och ”marknadskreditspread” när det gäller kreditswappar. Båda priserna bestäms huvudsakligen av den refererade enhetens (låntagarens) kreditrisk och kan därför betraktas som approximativa priser för samma typ av risker, dvs. kreditrisk.

(158) Med tanke på Abalon DE:s kreditbetyg är iTraxx Europe Crossover Credit Derivate Index (*iTraxx Crossover Index*) ett lämpligt marknadsriktmärke: iTraxx Crossover Index består av upp till 75 europeiska företag med ett genomsnittligt kreditbetyg på ”BB” vid den relevanta tidpunkten ([65]) och en säkerhetsnivå som motsvarar den för Abalon DE ([66]). Marknadskreditspreaden (riktmärke för marknadsgarantiavgiften) ([67]) för iTraxx Crossover Index den 29 december 2006 är 2,19 % för rörelsekapitallånet (garantins vägda genomsnittliga löptid nära 5 år) och 2,66 % för investeringslånet (garantins vägda genomsnittliga löptid mellan 5 och 10 år till följd av rak amortering).

4.2.3.4 Resulterande stödbelopp

(159) På grundval av ovanstående beräknar kommissionen bruttobidragsekvivalenten för det stöd som ingår i garantierna med hjälp av den första metoden i 2008 års tillkännagivande. Kommissionen beaktar följande villkor, som framgår av garanti- och lånehandlingarna:

a) Investeringslån (*Investitionskredit*):

i) Lånebelopp på 19,5 miljoner euro, löptid 10 år.

ii) Återbetalning av lånet i halvårsvisa delbetalningar från och med 2010: 2010 två halvårsvisa delbetalningar på 500 000 euro, 2011 och 2012 fyra halvårsvisa delbetalningar på 1,25 miljoner euro, 2013 två halvårsvisa delbetalningar på 1,5 miljoner euro, 2014, 2015 och 2016 sex halvårsvisa delbetalningar på 1,75 miljoner euro, inklusive den sista delbetalningen på 1,75 miljoner euro som förföll den 31 december 2016.

iii) 70 % av lånebeloppet täckt av offentlig garanti, dvs. 13,65 miljoner euro fram till 2010.

iv) Garantitäckningen minskades halvårsvis från och med 2010: 2010 minskades den med 350 000 euro, 2011 och 2012 med 875 000 euro, 2013 med 1,05 miljoner euro och från och med 2014 med 1,225 miljoner euro.

b) Rörelsekapitallån (*Betriebsmittelkredit*):

i) Lånebelopp på upp till 10 miljoner euro, ingen fast löptid (uppsägning genom annullering), återbetalning av lånet efter uppsägning.

ii) Upp till 50 % av lånebeloppet täcks av en offentlig garanti som är tidsbegränsad till den 31 december 2012, dvs. 5 miljoner euro.

iii) Garantitäckningen minskades stegvis över tiden: Den 31 december 2009 minskades beloppet med 500 000 euro, den 31 december 2010 med 1 miljon euro, den 31 december 2011 med 1,5 miljoner euro och den 31 december 2012 med 2 miljoner euro.

c) I båda fallen gäller följande:

i) Abalon DE betalar en årlig garantiavgift på 1 % på de utestående garanterade beloppen.

ii) För beräkningen av bruttobidragsekvivalenten för det stöd som ingår i garantierna måste kassaflödena diskonteras till datumet för beviljandet i december 2006. För detta ändamål används en räntesats på 5,36 % på grundval av den referensränta som gällde i Tyskland i december 2006 ([68]), ökad med 100 räntepunkter i enlighet med kommissionens meddelande om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor (*meddelandet om referensräntor*) ([69]).

([65]) Se diagram 20 i Bank of Englands kvartalsrapport för tredje kvartalet 2007 (volym 47, nr 3, https://www.bankofengland.co.uk/-/media/boe/files/quarterly-bulletin/2007/quarterly-bulletin-2007-q3.pdf).

([66]) De säkerheter som Abalon DE ställt (säkerheter, rätt till maskiner och fastigheter) är standard när det gäller maximala återvinningsbara belopp. Detta överensstämmer med användningen av iTraxx Crossover Index, som utgår från en återvinningsgrad på 40 % (dvs. 60 % förlust vid fallissemang), vilket är i linje med marknadsobservationer för lån med standardmässiga säkerheter.

([67]) Se fotnot 64.

([68]) Se referens-/diskonteringsräntor och återvinningsgrader för de 25 EU-medlemsstaterna från den 1 maj 2004 till den 31 december 2006: 4,36 för Tyskland från den 1 december 2006 till den 31 december 2006, https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/ff0d1fd3-2fda-42c1-9980-42501a62c026_en?filename=reference_rates_eu25_en.pdf.

([69]) Meddelande från kommissionen om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor (EUT C 14, 19.1.2008, s 6).

(160) Som anges i skäl 158 skulle marknadsgarantiavgiften ha varit 2,19 % för rörelsekapitallånet och 2,66 % för investeringslånet. Detta ska jämföras med den årliga avgift på 1 % på de utestående garanterade beloppen (se skäl 159 c i) som faktiskt betalats av Abalon DE.

(161) På grundval av denna jämförelse och med användning av den tillämpliga diskonteringsräntan (se skäl 159 c ii) uppgår bruttobidragsekvivalenten för stödet i investeringslånegarantin till 1 380 705 euro och bruttobidragsekvivalenten för stödet i garantin för rörelsekapitallån till 129 134 euro, vilket ger ett totalt stödbelopp på 1 509 839 euro.

4.2.3.5 Möjlighet att tillämpa andra metoder för att fastställa fördelen

4.2.3.5.1 Tillämpning av säkerhetsavgift enligt 2008 års tillkännagivande om statliga garantier

(162) Pollmeier påpekade att Abalon DE var ett nystartat företag om vilket det inte fanns några tidigare kreditupplysningar, för vilket en säkerhetsavgift (3,8 %) enligt punkt 3.3 i 2008 års tillkännagivande om statliga garantier skulle tillämpas (skäl 43). Enligt denna metod kan kommissionen, om låntagaren är ett litet eller medelstort företag, godta en enkel bedömning av huruvida en lånegaranti innebär stöd eller inte.

(163) Kommissionen noterar dock att Abalon DE inte är ett litet eller medelstort företag, varför denna metod inte är tillämplig.

4.2.3.5.2 Tillämpning av någon annan objektivt berättigad och allmänt accepterad metod, dvs. den tredje metoden i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier

(164) I punkt 3.2 första stycket i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier anges att den kontanta bidragsekvivalenten för lånegarantier under ett givet år antingen kan

a) beräknas på samma sätt som bidragsekvivalenten för ett mjukt lån sedan de inbetalda premierna först har dragits av, varvid räntesubventionen utgörs av skillnaden mellan marknadsräntan och den räntesats som erhållits tack vare den statliga garantin (*den första metoden i 2000 års tillkännagivande*),

b) beräknas som skillnaden mellan i) summan av utestående garantier multiplicerad med riskfaktorn (sannolikheten för att garantierna behöver infrias) och ii) eventuella betalda premier, dvs.: (garantibelopp × riskfaktor) – premie (*den andra metoden i 2000 års tillkännagivande*), eller

c) beräknas med någon annan objektivt berättigad och allmänt accepterad metod (*den tredje metoden i 2000 års tillkännagivande*).

(165) Enligt punkt 3.2 andra stycket i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier bör den första metoden i princip utgöra den normala beräkningsmetoden för enskilda garantier, medan den andra beräkningsmetoden bör användas för garantiordningar.

(166) Tyskland föreslog i sina synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet att en schablonmässig beräkning på grundval av 0,5 %-metoden fortfarande var tillämplig (se skälen 58–60), eftersom detta kunde berättigas enligt den tredje metoden i 2000 års tillkännagivande.

(167) Kommissionen anser dock att 2000 års tillkännagivande om statliga garantier inte kan tillämpas i det aktuella fallet, eftersom 2008 års tillkännagivande utgör en mer lämplig och precis vägledning för att fastställa fördelen (skäl 145).

(168) Under alla omständigheter, med beaktande av punkt 3.2 andra stycket i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier, konstaterar kommissionen att den tredje metoden i 2000 års tillkännagivande har karaktären av en generalbestämmelse (*Auffangtatbestand*) som endast skulle tillämpas om de andra beräkningsmetoderna inte är berättigade, genomförbara och lämpliga i det specifika fallet. I detta sammanhang konstaterar kommissionen att punkt 3.2 andra stycket i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier kräver att den första metoden i det tillkännagivandet används för de ad hoc-garantier som är aktuella i detta fall. Den första metoden, som direkt bygger på en jämförelse med marknadssiffror, kan bättre återspegla de faktiska marknadsförhållandena än den schablonmässiga beräkningen enligt den tredje metoden i 2000 års tillkännagivande. I detta avseende bör det noteras att tribunalen i sin dom från 2015 ([70]) också konstaterade att kommissionens godkännande av användningen av satsen 0,5 % var ”preliminär” och att ”det var tänkt att situationen skulle omprövas” efter ”ett närmare fastställande av stödens storlek på grundval av ytterligare granskning”, vilket bekräftar att den senare metoden redan vid den tidpunkten ansågs inte i tillräcklig utsträckning återspegla marknadsförhållandena. Av detta ytterligare skäl bör den tredje metoden i 2000 års tillkännagivande inte tillämpas i detta fall.

4.2.3.5.3 Tillämpning av den första metoden i 2000 års tillkännagivande om statliga garantier

(169) I beslutet om att inleda förfarandet ([71]) övervägde kommissionen möjligheten att tillämpa den första metoden i 2000 års tillkännagivande. Detta skulle t.ex. ha krävt uppgifter för att fastställa marknadsräntan. I skäl 32 i det beslutet uppmanade kommissionen Tyskland att lämna de uppgifter som krävdes för att tillämpa den metoden. Tyskland lämnade dock inte dessa uppgifter, varken i det preliminära granskningsförfarandet ([72]) eller i det senare formella granskningsförfarandet ([73]) efter den uttryckliga uppmaningen i beslutet om att inleda förfarandet. Under det formella granskningsförfarandet begärde kommissionen också att Tyskland skulle lämna uppgifter om beräkningen av bruttobidragsekvivalenten för de aktuella garantierna med hjälp av den första metoden i 2000 års tillkännagivande, men de tyska myndigheterna ansåg (i huvudsak) att det var omöjligt att beräkna detta belopp (skälen 16, 91 och 92).

(170) Kommissionen anser dock att den första metoden enligt 2008 års tillkännagivande i princip bör tillämpas (skäl 147). Med tanke på bristen på nödvändiga uppgifter om referensmarknadsräntor konstaterar kommissionen dessutom att det inte är möjligt att direkt tillämpa den första metoden i 2000 års tillkännagivande. Ett indirekt sätt skulle vara att fastställa marknadsriktmärken för låneräntorna med hjälp av meddelandet om referensräntor. En sådan metod skulle dock vara mycket mindre precis och mindre meningsfull på grund av tillämpningen av de breda kreditriskkategorierna i meddelandet om referensräntan. Den första metoden i 2008 års tillkännagivande är därför ekonomiskt mer meningsfull, eftersom direkta marknadsriktmärken kan användas.

4.2.4 *Selektivitet*

(171) De två ad hoc-garantierna ges uteslutande till Abalon DE och är därmed selektiva. Tyskland har inte bestridit detta. Som domstolen har fastslagit innebär fastställandet av en ekonomisk fördel i fråga om individuellt stöd att det i princip är möjligt att presumera att en åtgärd är selektiv ([74]). Detta är fallet oavsett om det finns aktörer på de relevanta marknaderna som befinner sig i en jämförbar situation.

([70]) 2015 års dom, punkt 174.

([71]) Skäl 32 i beslutet om att inleda förfarandet.

([72]) I sitt yttrande av den 28 maj 2015 hänvisar Tyskland uttryckligen till den andra beräkningsmetoden i 2000 års tillkännagivande och inte till den första beräkningsmetoden i det tillkännagivandet, som ett alternativ till den föreslagna schablonmässiga beräkningen på grundval av 0,5 %-metoden.

([73]) I sitt yttrande av den 27 mars 2017 fokuserar Tyskland sin argumentation på den föreslagna schablonmässiga beräkningen på grundval av 0,5 %-metoden, som enligt Tysklands uppfattning också skulle kunna tillämpas enligt den tredje beräkningsmetoden i 2000 års tillkännagivande. Tyskland lämnar inte ytterligare information om en eventuell tillämpning av den första beräkningsmetoden i det tillkännagivandet.

([74]) Se domstolens dom av den 4 juni 2015, kommissionen/MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, punkt 60.

4.2.5 *Snedvridning av konkurrensen*

(172) Garantierna förbättrar Abalon DE:s konkurrensställning jämfört med konkurrenter som inte omfattas av garantierna. Abalon DE är verksamt på en marknad där det råder konkurrens (vilket särskilt framgår av Pollmeiers klagomål). Garantierna snedvrider eller hotar således att snedvrida konkurrensen.

4.2.6 *Påverkan på handeln mellan medlemsstaterna*

(173) Kommissionen avvisar Tysklands argument (se skäl 41) att de två garantierna är av rent lokal karaktär. Även om råvaran, som Tyskland påstår, huvudsakligen kommer från lokala källor, använder Abalon DE råvaran för att tillverka bokträprodukter som företaget säljer och distribuerar över hela världen (se skäl 23). De bearbetade skogsprodukter som tillverkas av Abalon DE (och dess konkurrent Pollmeier) är således föremål för handel mellan medlemsstaterna, och stödet till Abalon DE kan därför påverka handeln mellan medlemsstaterna.

(174) Eftersom stöd av mindre betydelse inte anses påverka handeln mellan medlemsstaterna ([75]), har kommissionen undersökt om och i vilken utsträckning garantierna kan omfattas av de relevanta bestämmelserna om stöd av mindre betydelse.

(175) Som kommissionen redan konstaterade i beslutet om att inleda förfarandet (se skäl 28) kan de garantier som granskas inte betraktas som stöd av mindre betydelse enligt bestämmelserna i 2013 års förordning om stöd av mindre betydelse, eftersom dess krav på insyn inte är uppfyllda (se skäl 25 ff. i beslutet om att inleda förfarandet).

(176) Kommissionen bedömde därför, i enlighet med tillämpliga övergångsbestämmelser, huruvida garantierna skulle ha kunnat betraktas som stöd av mindre betydelse enligt 2001 års förordning om stöd av mindre betydelse, som gällde 2006 och som i artikel 2.2 fastställer ett tröskelvärde för stöd av mindre betydelse på 100 000 euro ([76]). Stödbeloppen för de två garantierna (se skäl 161) överskrider, både var för sig och tillsammans, detta tröskelvärde och kan därför inte betraktas som stöd av mindre betydelse.

(177) Kommissionen drar därför slutsatsen att de två garantierna sannolikt kommer att påverka handeln mellan medlemsstaterna.

4.2.7 *Slutsats om förekomsten av stöd*

(178) Mot bakgrund av de uppgifter som presenteras i avsnitt 4.2 drar kommissionen slutsatsen att både investeringslåne-garantin och garantin för rörelsekapitallån utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

4.3 **De två garantiernas laglighet**

(179) De två garantierna utgör inte befintligt stöd enligt definitionen i artikel 1 b i procedurförordningen för statligt stöd ([77]). De anmäldes av Tyskland ([78]) men genomfördes utan kommissionens förhandsgodkännande. Kommissionen måste därför bedöma om de två garantierna ska behandlas som ”olagligt stöd” genomfört i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget ([79]), eller om de undantogs – eventuellt retroaktivt – från anmälningsskyldigheten enligt något relevant gruppundantag (och därmed också är förenliga med den inre marknaden).

([75]) Se skäl 3 i 2013 års förordning om stöd av mindre betydelse, se även skäl 5 i 2001 års förordning om stöd av mindre betydelse.

([76]) I artikel 2.2 i de minimis-förordningen från 2001 anges följande: ”Det totala stöd av mindre betydelse som beviljas ett enskilt företag får inte överstiga 100 000 euro under någon treårsperiod. Detta stödtak skall gälla oberoende av stödets form eller ändamål.”

([77]) Till skillnad från det regionala investeringsbidraget (som ingick i det större stödpaketet, se skäl 18) beviljades de två garantierna inte inom ramen för en godkänd och därmed befintlig stödordning, se skäl 44 ff. i 2008 års beslut.

([78]) De fanns inte före EUF-fördragets ikraftträdande och anses inte vara befintligt stöd enligt artikel 17 i procedurförordningen för statligt stöd.

([79]) Se artikel 1 f i procedurförordningen för statligt stöd.

4.3.1 *Inget retroaktivt undantag (och förenlighet med den inre marknaden) enligt 2014 års allmänna gruppundantagsförordning*

(180) Enligt artikel 58.1 i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning ska denna förordning tillämpas på individuellt stöd som beviljats före dess ikraftträdande om stödet uppfyller samtliga relevanta villkor i förordningen, med undantag för artikel 9 (Offentliggörande och information). Eftersom 2014 års allmänna gruppundantagsförordning trädde i kraft den 1 juli 2014 skulle de två garantierna i princip kunna undantas genom denna retroaktiva tillämpning av den förordningen.

(181) Som redan angivits i beslutet om att inleda förfarandet begränsar emellertid kravet på insyn i artikel 5.1 i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning förordningens tillämpning till ”stöd för vilket det är möjligt att i förväg räkna ut den exakta bruttobidragsekvivalenten utan att en riskbedömning behöver göras (överblickbart stöd)”. I artikel 5.2 c i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning föreskrivs att stöd som ingår i garantier ska anses vara överblickbart om bruttobidragsekvivalenten har beräknats på grundval av de säkerhetsavgifter som föreskrivs i ett tillkännagivande från kommissionen eller om metoden för att beräkna bruttobidragsekvivalenten för garantin före genomförandet av åtgärden har godkänts av kommissionen.

(182) Den första metoden för att beräkna bruttobidragsekvivalenten för de garantier som Tyskland anmält godkändes av kommissionen 2007 i beslut C(2007) 4287 slutlig ([80]), dvs. efter det att de två garantierna utfärdats den 28 december 2006. Deras bruttobidragsekvivalent beräknades inte på grundval av säkerhetsavgifter, eftersom dessa endast finns för små och medelstora företag enligt 2008 års tillkännagivande om statliga garantier, medan 2000 års tillkännagivande om statliga garantier inte föreskriver någon säkerhetsavgift.

(183) Varken investeringslånegarantin eller garantin för rörelsekapitallån uppfyller således kravet på insyn. Dessutom kan garantin för rörelsekapitallån, som uppfyller kraven för regionalt driftsstöd, endast undantas under de särskilda omständigheter som anges i artikel 15 i den 2014 års allmänna gruppundantagsförordning ([81]). Dessa särskilda omständigheter föreligger inte i det aktuella fallet.

(184) Undantaget från det allmänna kravet på insyn för nystartade företag, som fastställs i artikel 5.2 g i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning, gäller endast om alla villkor i artikel 22 i den förordningen är uppfyllda. Enligt artikel 22.3 b får nystartade företag beviljas garantier med avgifter som inte är förenliga med marknadsvillkoren, men enligt artikel 22.2 ska de stödberättigade företagen vara ”icke börsnoterade småföretag”, vilket Abalon DE inte är (se avsnitt 4.1). Följaktligen kan ingen av de två garantierna anses vara undantagna genom retroaktiv tillämpning av artikel 22 i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning.

(185) Kommissionen slår därför fast att ingen av de två garantierna kan undantas retroaktivt från anmälningsskyldigheten enligt 2014 års allmänna gruppundantagsförordning.

(186) Enligt artikel 58.2 i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning ska allt stöd som inte är undantaget från anmälningsskyldigheten enligt den förordningen eller andra förordningar som antagits i enlighet med artikel 1 i rådets förordning (EG) nr 994/98 ([82]) och som tidigare var i kraft bedömas av kommissionen i enlighet med relevanta rambestämmelser, riktlinjer, meddelanden och tillkännagivanden.

([80]) Kommissionens beslut C(2007) 4287 slutlig av den 25 september 2007 i ärende SA.21945 N 197/2007 – Tyskland – Metod för beräkning av stödinslaget i garantier (EUT C 248, 23.10.2007, s. 3).
Den icke-konfidentiella versionen av beslutet är tillgänglig för allmänheten på kommissionens webbplats: https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/SA.21945.

([81]) Enligt artikel 15 i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning kan regionala stödordningar för driftsstöd i yttersta randområden, glesbefolkade områden och mycket glesbefolkade områden vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i EUF-fördraget under vissa förutsättningar. De två garantierna i fråga är inte stödordningar och avser inte yttersta randområden, glesbefolkade områden och mycket glesbefolkade områden.

([82]) Rådets förordning (EG) nr 994/98 av den 7 maj 1998 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd (EGT L 142, 14.5.1998, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1998/994/oj).

4.3.2 *Inget retroaktivt undantag (och förenlighet med den inre marknaden) enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008* ([83])

(187) Enligt artikel 44.1 i förordning (EG) nr 800/2008 (*2008 års allmänna gruppundantagsförordning*), som trädde i kraft den 29 augusti 2008, är 2008 års allmänna gruppundantagsförordning tillämplig på individuellt stöd som beviljats före dess ikraftträdande, om stödet uppfyller samtliga villkor i den förordningen (med undantag för villkoren i artikel 9 i 2008 års allmänna gruppundantagsförordning om offentliggörande och information).

(188) Enligt artikel 5.1 i 2008 års allmänna gruppundantagsförordning kan dock endast överblickbart stöd undantas. Med överblickbart stöd avses stöd för vilket det är möjligt att på förhand exakt beräkna bruttobidragsekvivalenten utan att behöva göra en riskbedömning (se artikel 2.6 i 2008 års allmänna gruppundantagsförordning). I likhet med 2014 års allmänna gruppundantagsförordning föreskrivs även i artikel 5.1 andra stycket led c i 2008 års allmänna gruppundantagsförordning krav på insyn, som är uppfyllda ”om metoden för att beräkna bruttobidragsekvivalenten har godkänts efter att ha anmälts till kommissionen […] eller om stödmottagaren är ett litet eller medelstort företag och bruttobidragsekvivalenten har beräknats på grundval av de säkerhetsavgifter […]”. Som nämns i skäl 182 godkändes den första metoden för beräkning av bruttobidragsekvivalenten för de två garantier som Tyskland anmält först efter det att garantierna utfärdats den 28 december 2006. Deras bruttobidragsekvivalent beräknades inte på grundval av säkerhetsavgifter, och Abalon DE är inte heller ett litet eller medelstort företag (se avsnitt 4.1).

(189) Varken investeringslånegarantin eller garantin för rörelsekapitallån uppfyller således kravet på insyn. Dessutom kan garantin för rörelsekapitallån, som uppfyller kraven för regionalt driftsstöd, inte undantas enligt 2008 års allmänna gruppundantagsförordning.

(190) Kommissionen slår därför fast att ingen av garantierna undantas retroaktivt enligt 2008 års allmänna gruppundantagsförordning.

4.3.3 *Inget retroaktivt undantag (och förenlighet med den inre marknaden) enligt kommissionens förordning (EG) nr 1628/2006* ([84])

(191) Förordning (EG) nr 1628/2006 (*gruppundantagsförordningen om regionalstöd*) är inte tillämplig i tidsmässigt hänseende på ad hoc-åtgärder som genomfördes före dess ikraftträdande den 21 november 2006. I artikel 9 i gruppundantagsförordningen om regionalstöd om ikraftträdande och giltighet hänvisas endast till stödordningar som genomförts före den dag då förordningen trädde i kraft och stöd som beviljats enligt dessa stödordningar, inte till stöd för särskilda ändamål och inte till stöd som beviljats (eller stödordningar som genomförts) efter den 31 december 2006.

(192) I artikel 3.3 i gruppundantagsförordningen om regionalstöd fastställs i alla händelser att stöd för särskilda ändamål ska vara förenligt med den gemensamma marknaden och undantas från anmälningsskyldigheten, särskilt om det direkt uppfyller samtliga villkor i den förordningen. I detta avseende fastställs i artikel 4.1 första stycket led a i gruppundantagsförordningen om regionalstöd att stöd till nyinvesteringar ska vara förenligt med den gemensamma marknaden och undantas från anmälningsskyldigheten, under förutsättning att stödet lämnas i områden som är berättigade till regionalstöd enligt den godkända regionalstödskartan perioden 2007–2013 för medlemsstaten i fråga, vilket inte är fallet för området Schwalm-Eder i den tillämpliga regionalstödskartan ([85]).

(193) Kommissionen påminner dessutom om att gruppundantagsförordningen om regionalstöd endast gäller regionalt investeringsstöd och inte skapar någon grund för undantag för regionalt driftsstöd, t.ex. garantin för rörelsekapitallån i det aktuella fallet. Kommissionen slår därför fast att ingen av garantierna undantas retroaktivt enligt gruppundantagsförordningen om regionalstöd.

([83]) Kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 av den 6 augusti 2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning) (EUT L 214, 9.8.2008, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/800/oj).

([84]) Kommissionens förordning (EG) nr 1628/2006 av den 24 oktober 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt regionalt investeringsstöd (EUT L 302, 1.11.2006, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1628/oj).

([85]) Kommissionens beslut C(2006) 4958 slutlig av den 8 november 2006 i ärende N 459/2006 – Tyskland – Regionalstödskarta 2007–2013 (EUT C 295, 5.12.2006, s. 6).

4.3.4 *Inget retroaktivt undantag (och förenlighet med den inre marknaden) enligt förordningen om gruppundantag för små och medelstora företag*

(194) Kommissionen konstaterar att ingen av garantierna kan omfattas av ett gruppundantag enligt förordningen om gruppundantag för små och medelstora företag, eftersom den förordningen endast gäller små och medelstora företag (se artikel 1.1 i den förordningen). Som konstateras i skäl 137 var Abalon DE inte ett litet eller medelstort företag 2006.

(195) Eftersom de två garantierna inte undantogs, inte ens retroaktivt, från anmälningsskyldigheten enligt något gruppundantag, måste de två garantierna behandlas som olagligt stöd.

4.4 **Förenlighet med den inre marknaden**

(196) Eftersom ingen av garantierna är undantagna från anmälningsskyldigheten med retroaktiv verkan och därmed förenliga med den inre marknaden enligt någon undantagsförordning i enlighet med artikel 58.2 i 2014 års allmänna gruppundantagsförordning (se skäl 186), ska kommissionen bedöma deras förenlighet med tillämpning av relevanta rambestämmelser, riktlinjer, meddelanden och tillkännagivanden och med direkt tillämpning av EUF-fördraget. Tyskland har hävdat att de två garantierna var regionalstöd som syftade till regional utveckling (skäl 62). I allmänhet anser kommissionen att en regional stödåtgärd är förenlig med artikel 107.3 i EUF-fördraget endast om stödet bidrar till regional utveckling och sammanhållning. Syftet måste vara att främja den ekonomiska utvecklingen i a-områden eller att underlätta utvecklingen av c-områden. De två garantierna till förmån för Abalon DE syftar till att främja och underlätta den regionala utvecklingen i den eftersatta regionen Schwalm-Eder samt den territoriella sammanhållningen (se skäl 17).

(197) Regionen Schwalm-Eder var vid tidpunkten för beviljandet av de två garantierna ett c-område som var berättigat till regionalt investeringsstöd enligt regionalstödskartan för Tyskland 2004–2006. De två garantierna kan således bedömas enligt de tillämpliga riktlinjerna för regionalstöd. Av punkt 188 i riktlinjerna för regionalstöd för 2014–2020 ([86]) framgår att regionalstöd som beviljats olagligt före den 1 juli 2014 kommer att bedömas i enlighet med riktlinjerna för statligt regionalstöd för 2007–2013 ([87]). Enligt punkt 105 i 2007 års riktlinjer för statligt regionalstöd kommer ”regionalstöd som beviljas före 2007 […] att bedömas i enlighet med 1998 års riktlinjer för statligt stöd till regionala ändamål”. Eftersom de två garantierna utfärdades 2006 är de relevanta riktlinjerna för bedömningen av dem således 1998 års riktlinjer, jämförda med den (då gällande) regionalstödskartan för Tyskland 2004–2006 ([88]).

4.4.1 *Investeringslånegaranti*

(198) Enligt regionalstödskartan för Tyskland 2004–2006 är den berörda regionen (Schwalm-Eder) berättigad till regionalstöd enligt (nuvarande) artikel 107.3 c i EUF-fördraget, med en högsta stödnivå på 18 % av de stödberättigande kostnaderna för stora företag.

(199) I enlighet med punkt 4.5 i 1998 års riktlinjer gäller den högsta stödnivån för stödberättigande utgifter som omfattar mark, byggnader och anläggningar/maskiner (utrustning). I det aktuella fallet uppgick den totala investeringen till 26 miljoner euro för moderna sågmaskiner, byggnader och köp av mark. Av detta belopp investerades 21 miljoner euro i maskiner och utrustning vid sågverket, 4 miljoner euro i byggnadsarbeten och 1 miljon euro i köp av tomten. Med en stödnivå på 18 % blir det högsta tillåtna stödbeloppet för regionalt investeringsstöd 4,68 miljoner euro.

([86]) Riktlinjer för statligt regionalstöd för 2014–2020 (EUT C 209, 23.7.2013, s. 1).
([87]) Riktlinjer för statligt regionalstöd för 2007–2013 (EUT C 54, 4.3.2006, s. 13).
([88]) Se fotnot 9.

(200) Stöd på 4,5 miljoner euro, avseende kostnader för byggnader och utrustning på 25 miljoner euro, har redan beviljats på grundval av det gemensamma åtgärdsprogrammet för förbättring av regionala näringsstrukturer (*Gemeinschaftsaufgabe Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur*, stödordning N 642/2002 (se skäl 12 i 2008 års beslut)). Detta stöd betraktades som befintligt stöd efter anmälan i 2008 års beslut ([89]), och denna del av 2008 års beslut bekräftades av tribunalen i dess dom från 2015 (se skäl 4) och utgör således befintligt stöd. Eftersom det högsta tillåtna stödbeloppet enligt 1998 års riktlinjer och regionalstödskartan för Tyskland 2004–2006 inte utnyttjades fullt ut av det befintliga regionala investeringsstödet, kan genom detta beslut ytterligare investeringsstöd på upp till 180 000 euro förklaras förenligt med den inre marknaden om alla tillämpliga kriterier i 1998 års riktlinjer är uppfyllda.

(201) Kommissionen har bedömt om kriterierna i 1998 års riktlinjer (som inte utesluter garantier som en stödberättigande stödform) är uppfyllda. Kommissionen drar slutsatsen att, såsom redan fastställts för de andra delarna av det regionala stödpaketet ([90]), alla standardkriterier för förenlighet som krävs enligt 1998 års riktlinjer för stöd som inte omfattas av individuell anmälan enligt de sektorsövergripande rambestämmelserna från 2002 ([91]) – som inte är tillämpliga eftersom det relevanta tröskelvärdet inte överskrids – är uppfyllda.

(202) I punkt 2 tredje stycket i 1998 års riktlinjer anges särskilt att individuellt stöd för särskilda ändamål i princip inte omfattas av 1998 års riktlinjer ([92]), eftersom sådant stöd i allmänhet faller inom ramen för specifika eller sektoriella industripolitiska åtgärder och ofta inte är förenligt med andan i regionalstödspolitiken som sådan. I punkt 2 fjärde stycket i 1998 års riktlinjer anges dock att motsatsen kan bevisas. Kommissionen anser att så är fallet i det aktuella ärendet. För det första var investeringslånegarantin, tillsammans med de övriga delarna av stödpaketet, avsedd att främja sysselsättningen i ett stödområde (skapande av 118 arbetstillfällen), vilket visar att stödet bidrar till regional utveckling. För det andra beviljades stödet för särskilda ändamål också inom ramen för Hessens riktlinjer från 2006 (skäl 21), som inte är begränsade till ett visst antal sektorer eller företag.

(203) Stödet avser en nyinvestering (punkterna 4.1 och 4.4 i 1998 års riktlinjer) och avser varken en sektor som är undantagen från regionalt investeringsstöd (se punkt 2 första stycket i 1998 års riktlinjer) eller ett företag i svårigheter. Det egna bidrag som krävs av stödmottagaren överstiger 25 % av de totala investeringskostnaderna ([93]) (punkt 4.2 första stycket i 1998 års riktlinjer) och investeringsprojektet kommer att upprätthållas i minst fem år i den berörda regionen (punkt 4.10 i 1998 års riktlinjer). Investeringen började verkställas efter det att ansökan om garantier hade lämnats, vilket innebär att det har en stimulerande effekt (punkt 4.2 tredje stycket i 1998 års riktlinjer). Kumuleringsreglerna (punkt 4.18 i 1998 års riktlinjer) respekteras eftersom det ytterligare stödet på 180 000 euro, i kombination med det tidigare godkända bidraget på 4,5 miljoner euro (se skäl 18), inte överstiger det tillämpliga kumuleringsgränsvärdet på 4,68 miljoner euro.

(204) Kommissionen anser därför att ett ytterligare stödbelopp på 180 000 euro (nuvärde 2006), dvs. en del av det totala stödbeloppet på 1 380 705 euro (nuvärde 2006, se skäl 161) som ingår i investeringslånegarantin, är förenligt med 1998 års riktlinjer.

([89]) Se skäl 44 ff. i 2008 års beslut.

([90]) Eftersom investeringslånegarantin ingår i ett regionalstödspaket (se skäl 18 och fotnot 10) är den i linje med ”andan i regionalstödspolitiken som sådan” (i den mening som avses i punkt 2 tredje stycket i 1998 års riktlinjer), vilket innebär att investeringslånegarantin kan bedömas enligt 1998 års riktlinjer.

([91]) Meddelanden från kommissionen – Sektorsövergripande rambestämmelser för regionalstöd till stora investeringsprojekt (delgivet med nr K(2002) 315) (EGT C 70, 19.3.2002, s. 8).

([92]) ”Ett individuellt stöd för ett särskilt ändamål till ett enda företag eller stöd som är begränsade till en enda verksamhetssektor kan ha betydande effekter på konkurrensen på den berörda marknaden, medan deras effekter på den regionala utvecklingen riskerar att bli alltför begränsade. Sådana stöd ligger i allmänhet inom ramen för en punktvis eller sektorsinriktad industripolitik och skiljer sig ofta från andan i regionalstödspolitiken som sådan.”

([93]) I synnerhet respekteras regeln om 25 % eget bidrag med tanke på kapitaltillskottet på 3,5 miljoner euro och den del av investeringslånet på 19,5 miljoner euro som inte täcks av 70 %-garantin (30 % av 19,5 miljoner euro = 5,85 miljoner euro).

(205) Tyskland har inte åberopat att investeringslånegarantin bör bedömas genom direkt tillämpning av EUF-fördraget och har inte framfört några argument som skulle kunna motivera ett sådant tillvägagångssätt. Kommissionen kan inte i det aktuella fallet se några exceptionella, väl motiverade skäl som skulle göra det möjligt att avvika från 1998 års riktlinjer. Kommissionen finner därför att det stöd som ingår i investeringslånegarantin delvis är förenligt med 1998 års riktlinjer (180 000 euro av det totala stödbelopp som anges i skäl 161). Resterande belopp (1 200 705 euro) utgör stöd som är oförenligt med den inre marknaden.

4.4.2 *Garanti för rörelsekapitallån*

(206) Garantin för rörelsekapitallån utgör regionalt driftsstöd (skäl 183). Enligt 1998 års riktlinjer får sådant driftsstöd endast godkännas i områden som är berättigade till regionalstöd enligt (nuvarande) artikel 107.3 a i EUF-fördraget, dvs. i yttersta randområden och i regioner med låg befolkningstäthet (se kriteriet för befolkningstäthet i punkt 3.10.4 i 1998 års riktlinjer). Regionen Schwalm-Eder omfattas inte av någon av dessa kategorier. Därför är garantin för rörelsekapitallån inte förenlig med 1998 års riktlinjer.

(207) Tyskland har inte åberopat att garantin för rörelsekapitallån bör bedömas genom direkt tillämpning av EUF-fördraget och har inte framfört några argument som skulle kunna motivera ett sådant tillvägagångssätt. Kommissionen kan inte i det aktuella fallet se några exceptionella, väl motiverade skäl som skulle göra det möjligt att avvika från 1998 års riktlinjer. Kommissionen finner därför att det driftsstöd som ingår i garantin för rörelsekapitallånet på 129 134 euro (se skäl 161) är oförenligt med den inre marknaden.

5. **ÅTERKRAV**

(208) I enlighet med EUF-fördraget och unionsdomstolarnas fasta rättspraxis är kommissionen behörig att besluta att den berörda medlemsstaten ska ändra eller upphäva stöd då den fastställer att det inte är förenligt med den inre marknaden ([94]). Unionsdomstolarna har också konsekvent fastslagit att syftet med en medlemsstats skyldighet att upphäva stöd som kommissionen har betraktat som oförenligt med den inre marknaden är att återställa den situation som rådde innan stödet beviljades ([95]).

(209) I detta sammanhang har domstolarna förklarat att detta mål är uppnått när mottagaren har återbetalat det belopp som har beviljats i form av olagligt stöd, varigenom mottagaren förlorar sin fördel gentemot konkurrenterna på marknaden och den situation som rådde före utbetalningen av stödet är återställd ([96]).

(210) I artikel 16.1 i procedurförordningen för statligt stöd anges följande: ”Vid negativa beslut i fall av olagligt stöd ska kommissionen besluta att den berörda medlemsstaten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva stödet från mottagaren.”

(211) Eftersom de två garantierna som genomförts i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget utgör olagligt och delvis oförenligt stöd, måste det oförenliga stödet återkrävas för att återställa den situation som rådde på den inre marknaden före beviljandet. Återkravet ska omfatta perioden från och med den dag då stödet ställdes till stödmottagarens förfogande till och med den dag det har återbetalats. Det belopp som ska återkrävas ska innefatta ränta till och med den dag det har återbetalats. Räntan ska beräknas som sammansatt ränta enligt kapitel V i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 ([97]).

([94]) Domstolens dom av den 12 juli 1973, kommissionen/Tyskland, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, punkt 13.
([95]) Domstolens dom av den 21 mars 1990, Belgien/kommissionen, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, punkt 66.
([96]) Domstolens dom av den 17 juni 1999, Belgien/kommissionen, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, punkterna 64 och 65.
([97]) Kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EUT L 140, 30.4.2004, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj).

6. **SLUTSATS**

(212) Kommissionen konstaterar att Tyskland olagligen har genomfört de två garantierna i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget:

a) Det stöd som ingår i investeringslånegarantin är förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget upp till ett belopp på 180 000 euro.

b) Det överskjutande stödbelopp på 1 200 705 euro som ingår i investeringslånegarantin är oförenligt med den inre marknaden.

c) Det stödbelopp på 129 134 euro som ingår i garantin för rörelsekapitallånet är oförenligt med den inre marknaden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Följande åtgärder utgör statligt stöd som Tyskland olagligen har genomfört i strid med artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget):

a) Investeringslånegarantin till förmån för Abalon Hardwood Hessen GmbH, med ett stödbelopp på 1 380 705 euro (nuvärde 2006).

b) Garantin för rörelsekapitallån till förmån för Abalon Hardwood Hessen GmbH, med ett stödbelopp på 129 134 euro (nuvärde 2006).

2. Investeringslånegarantin till förmån för Abalon Hardwood Hessen GmbH är förenlig med den inre marknaden upp till ett stödbelopp på 180 000 euro och oförenlig med den inre marknaden för det återstående beloppet på 1 200 705 euro. Garantin för rörelsekapitallån till förmån för Abalon Hardwood Hessen GmbH, med ett stödbelopp på 129 134 euro, är oförenlig med den inre marknaden.

Artikel 2

1. Tyskland ska från stödmottagaren återkräva det oförenliga stöd som avses i artikel 1.

2. Det stöd som ska återkrävas ska innefatta ränta från och med den dag då stödet ställdes till stödmottagarens förfogande till och med den dag det har återbetalats.

3. Räntan ska beräknas som sammansatt ränta i enlighet med bestämmelserna i kapitel V i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004.

4. Tyskland ska upphäva alla utestående betalningar och andra skyldigheter enligt de garantier som avses i artikel 1 med verkan från och med den dag då detta beslut delges.

Artikel 3

1. Återkravet av de stödbelopp som är oförenliga med den inre marknaden och som avses i artikel 1 ska genomföras omedelbart och effektivt.

2. Tyskland ska se till att detta beslut genomförs inom fyra månader från den dag då det delgavs.

Artikel 4

1. Inom två månader efter dagen för delgivandet av detta beslut ska Tyskland lämna följande uppgifter till kommissionen:

a) En detaljerad beskrivning av de åtgärder som redan har vidtagits eller planeras vidtas för att följa detta beslut.

b) Handlingar som visar att stödmottagaren har beordrats att återbetala det oförenliga stöd som avses i artikel 1.

2. Tyskland ska hålla kommissionen underrättad om utvecklingen vad gäller de nationella åtgärder som har vidtagits för att genomföra detta beslut till dess att återkravet av det oförenliga stöd som avses i artikel 1 har slutförts. På begäran av kommissionen ska Tyskland omedelbart lämna uppgifter om de åtgärder som redan vidtagits och de som planerats för att följa detta beslut. Tyskland ska också lämna detaljerade uppgifter om de stödbelopp och det räntebelopp som redan har återkrävts från stödmottagaren.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Förbundsrepubliken Tyskland.

Utfärdat i Bryssel den 16 maj 2025

På kommissionens vägnar
Teresa RIBERA
Verkställande vice ordförande